Dziś 12 stron w tym „Mój Światek"

Cena egz. 10 gr.

KURJER ZACHODNI

»ISKRA«

ROK XXVIII | Niedziela 9 maja 1937 r. | Nr. 126

Adres Redakcji i Administracji: Sosnowiec, Piłsudskiego 4. Telef.: Red. 61064, Adm. 61073 | P.K.O. 302.712 | Opłata pocztowa uiszczona gotówką

Prenumerata miesięczna z odnoszeniem do domu i przesyłką pocztową 2.50 Zł.

Wybuch bomby -- przyczyną eksplozji na „Hindenburgu"

Zgon kpt. Lehmanna — Co mówi dr. Eckener

LONDYN, 8.5. (tel. wł.) Dziś rozpoczęła prace na lotnisku Lakehurst komisja śledcza departamentu marynarki Stanów Zjednoczonych. Rapart komisji w sprawie katastrofy „Hindenburga" objmie liczbę zabitych, sumę szkód materialnych oraz kwestię odpowiedzialności za katastrofę.

Według zeznań jednego z naocznych świadków sterowiec „Hindenburg" — znajdował się w trudnym położeniu już na dłuższy czas przed wybuchem. W **niektórych kołach przypisują przyczynę katastrofy wybuchowi bomby automatycznej, która miała się znajdować** na pokładzie „Hindenburga". Były komendant sterowca amerykańskiego podkreśla, że lądowanie „Hindenburga" było odmienne od tych, jakie dotychczas widział. Komendant wskazuje na lekkość sterowca, mimo której musiał on w czasie lądowania trzykrotnie pozbywać się balastu.

CO MÓWI DR. ECKENER?

WIEDEŃ, 8.5. W przejeździe przez Wiedeń dyrektor zakładów budowy sterowców w Friedrichshafen dr. Hugo Eckener w rozmowie z dziennikarzami oświadczył:

„O ile chodzi o bezpośrednią przyczynę strasznej katastrofy, **przypuszczam że mamy do czynienia z potwornym aktem sabotażu, chociaż nie jest też wykluczone, że katastrofa wydarzyła się wskutek warunków atmosferycznych przy lądowaniu.** Nie jest zresztą żadną tajemnicą, że ja osobiście i kierownictwo zakładów w Friedrichshafen już od dłuższego czasu otrzymujemy listy z pogróżkami, których nieznani autorzy grożą dokonaniem zamachu. Przypominam sobie jeszcze z czasów wojny wszechświatowej, że w walce z balonami na uwięzi używano z odległości kilometra **skutecznie specjalnych naboi zapalających. Nie jest zatem wykluczone że również w Lakehurst dokonano w ten sposób zamachu na sterowiec.**

Twierdzenie, jakoby pożar został wywołany przez pasażera, palącego papieros, uznaję za nieuzasadnione i nieprawdopodobne".

ZGON KOMENDANTA STEROWCA

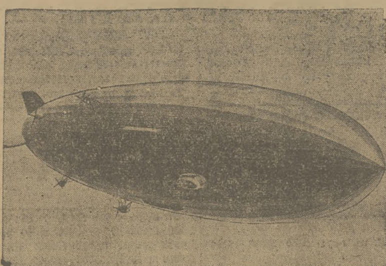
LAKEHURST, 8.5 Były dowódca — „Hindenburga" kpt. Lehmann zmarł wczoraj.

Śmierć kpt. Lehmanna wywołała w całych Niemczech głębokie wrażenie. Po Eckenerze Lehmann był jedną z najwybitniejszych postaci lotnictwa sterowego. W chwili wypowiedzenia wojny Lehmann zarządzał „Niemieckim Towarzystwem Aeronautycznym" w Frankfurcie. W 1917 r. został mianowany szefem sekcji zakładów budowy „Zepelinów" w Friedrichshafen. Dowództwo „Hindnburga" zostało mu powierzone w roku 1936.

NOWY JORK, 8.5. — Pierwszy radiotelegrafista „Hindenburga", Speck, zmarł dziś w szpitalu w następstwie od niesionych ran jako dalsza ofiara katastrofy sterowca.

„HINDENBURG" BYŁ UBEZPIECZONY NA 6 MIL. MAREK

BERLIN, 8.5. — Z kół miarodajnych komunikują, że sterowiec „Hindenburg" był w jendym z najpoważniejszych towarzystw asekuracyjnych Rzeszy ubezpieczony na sumę 6 mil. marek Osobne ubezpieczenie istniało dla podróżnych, w wysokości 2.4 mil. marek na pokrycie odszkodowań na wypadek inwalidztwa lub śmierci w tej samej wysokości. Także załoga była ubezpieczona na sumę 1.6 mil. marek na wypadek śmierci i 2.12 mil. marek na wypadek inwalidztwa.

Sterowce będą nadal budowane

BERLIN, 8.5 — Minister lotnictwa Rzeszy gen. Goering ogłosił z powodu katastrofy „Hindenburga" następujący komunikat:

Zaufanie do tylekroć wypróbowanej komunikacji powietrznej między Niemcami a Stanami Zjednoczonymi nie zostało zachwiane. Dopiero teraz, spożytkowawszy ostatnie doświadczenia, będziemy mogli komunikację tę utrzymać na stałe przy uniknięciu wszelkiego niebezpieczeństwa. Jesteśmy pewni, że w dokonaniu tego dzieła okażą nam swą pomoc Stany Zjednoczone.

Premier Goering zarządził równocześnie prowadzenie w przyspieszonym tempie robót około wykończenia znajdującego się w warsztatach Friedrichshafen sterowca.

4 miliony zł. dewiz

na walkę ze zwyżką cen

WARSZAWA, 8.5 (tel. wł.). Minister skarbu przydzielił do dyspozycji komisji kontroli cen dodatkowo 4 miliony zł. dewiz na cele walki ze zwyżką cen.

Dewizy te będą przydzielane przez komisję tym ośrodkom przemysłu, w których brak dostatecznej ilości dewiz na zakup surowca, mógłby spowodować zwyżkę.

W pierwszym rzędzie brane będą pod uwagę potrzeby przemysłu włókienniczego.

Komisja kontroli cen zyskuje dzięki temu nowy ważny środek do walki z drożyzną.

Na ostatnim posiedzeniu komisja załatwiała też doniosłą sprawę dostaw podkładów i tarcic dla Ministerstwa komunikacji. Zapewnienie terminowego wykonania już zawartych kontraktów i umożliwienie dodatkowych dostaw w tej dziedzinie ma b. duże znaczenie dla realizacji planu inwestycyjnego Min. komunikacji.

18 maja rozpocznie się w Krakowie

proces wspólników Doboszyńskiego

KRAKÓW, 8.5. (tel. wł.) Sąd wyznaczył już termin rozpraw o zajścia w Myślenicach.

Sprawę 49 współuczestników wyprawy na Myślenice wyznaczono na dzień 18 maja, a więc nazajutrz po Zielonych Świętach

Rozprawa rozpisana na tydzień potrwa prawdopodobnie znacznie dłużej. Obronę wnosić będzie kilkunastu adwokatów.

Sprawę inż. Doboszyńskiego, którą będzie sądził sąd przysięgłych, wyznaczono na 10 czerwca bież. roku.

Zwołanie

SESJI NADZWYCZAJNEJ

WARSZAWA, 8.5 (tel. wł.) Jak się dowiadujemy, nadzwyczajna sesja parlamentarna nie będzie zwołana bezpośrednio po Zielonych Świątkach, ale dopiero 24 lub 25 bm.

Wybór zarządcy

DIECEZJI KIELECKIEJ

KIELCE, 8.5 (tel. wł.). Wczoraj o godzinie 8 rano kanonicy kapituły kieleckiej, po wysłuchaniu mszy św. do Ducha św., odprawionej w katedrze, zebrali się w sali kapitulnej Kurii Biskupiej, celem dokonania wyboru wikariusza kapitularnego do czasu mianowania przez Stolicę św. nowego biskupa ordynariusza. Wikariuszem kapitularnym (zarządcą diecezji), został wybrany ks. biskup sufragan kielecki Franciszek Sonik.

Wręczenie nagrody plastycz.

PROF. WEISSOWI

WARSZAWA, 8.5 (tel. wł.). Dzisiaj w Ministerstwie WR i OP odbyło się wręczenie państwowej nagrody plastycznej prof. Wojciechowi Weissowi.

Nagrodę wręczył laureatowi p. min. Świętosławski, wygłaszając przy tym okolicznościowe przemówienie.

O zaniechanie waśni

MIĘDZY NARODOWCAMI

WARSZAWA, 8.5 (tel. wł.). Korporacje akademickie w Warszawie występują z listem otwartym do studentów w całej Polsce z żądaniem zaniechania wszelkich walk i waśni między narodowcami. List otwarty wskazuje że Polska znajduje się obecnie w takiej sytuacji ,że osłabienie frontu narodowego grozi nadmiernym wzrostem sił jego wrogów. Odezwę podpisało kilkudziesięciu członków korporacji warszawskich. Wszyscy podpisani należą do pokolenia, które kilka lub kilkanaście lat temu opuściło mury wyższych uczelni i reprezentuje wszystkie odłamy narodowych ugrupowań politycznych.

Rekord światowy

LOTNIKA SOWIECKIEGO

MOSKWA, 8.5. Sowiecki lotnik szybowcowy Rastorgujew na szybowcu konstrukcji sowieckiego inżyniera Groszewa przeleciał w prostej linii 534 km. bijąc w ten sposób nie tylko rekord, ustanowiony przez lotnika sowieckiego Kartaszewa (501,2 km.) lecz i rekord światowy, ustanowiony przez lotnika niemieckiego Eltzchnera (504,2 km.).

W rocznicę zgonu Marsz. Piłsudskiego

Program obchodu w miastach zagłębiowskich

W SOSNOWCU

W dniu 7 bm. odbyło się w Ratuszu pod przedownictwem prezydenta Kaczkowskiego posiedzenie miejskiego komitetu uczczenia Pamięci Marszałka Józefa Piłsudskiego, celem ustalenia programu obchodu żałoby narodowej w dniu 12 maja, jako w dniu rocznicy zgonu Marszałka.

Na zebraniu tym uchwalono program obchodu, oraz wybrano komitet wykonawczy w składzie kilkunastu osób.

Program obchodu przewiduje: uroczyste nabożeństwo w kościele parafialnym o godz. 10, oraz w świątyniach innych wyznań. Komitet zaapeluje do wszystkich, aby w godzinach nabożeństwa przerwano pracę. Sklepy w tym czasie powinny być zamkn[illegible]e. Zasadniczo dzień ten nie zostaje wolny od pracy i wszyscy po nabożeństwach wracają do pracy.

Po nabożeństwie na tablicy wmurowanej do domu przy ul. Legionów, w którym mieszkał marsz. Piłsudski, złożony zostanie wieniec i zaciągnięta będzie warta, która stać będzie do godz 21-ej.

O godz. 18.30 wszystkie organizacje PW. i WF. zbiorą się na boisku PW. i WF. przy ul. Aleja, skąd przemaszerują przed Ratusz, gdzie o godz. 20.45 zapłonie ognisko.

O godz. 20.40 rozlegną się dzwony i syreny fabryczne, sygnalizujące zbliżającą się „chwilę ciszy" i wówczas zapłonie ognisko. Od godz. 20.45 do godz. 20.48 — „chwila ciszy".

Moment zakończenia „chwili ciszy" zaznaczą dźwięki dzwonów kościelnych i odczytanie przy ogniskach wyjątków z pism Józefa Piłsudskiego.

W dniu 12 maja — wszystkie flagi państwowe opuszczone będą do połowy masztu i przewiązane krepą.

W dniu tym nie będzie muzyki w lokalach rozrywkowych, jak również nie odbędą się przedstawienia teatralne i w kinach.

O godz. 20.50 — przez radio — nadawany będzie hołd muzyki polskiej, poświęcony pamięci Marszałka Piłsudskiego.

W dniu wczorajszym zebrał się komitet wykonawczy miejskiego komitetu uczczenia Pamięci Marszałka Piłsudskiego i ustalił techniczne wykonanie programu.

Komitet apeluje do obywateli miasta Sosnowca, aby zastosowali się do programu uroczystości żałobnej.

W związku z obchodem w dniu 12 maja wydana zostanie odezwa.

W BĘDZINIE

W ub. piątek odbyło się w Magistracie posiedzenie komitetu uroczystości żałobnych w dniu 12 bm. z racji drugiej rocznicy śmierci śp. Marsz. Piłsudskiego.

W skład komitetu wykonawczego weszli: prezydent miasta mgr. Izydorczyk przewodniczący, inż. Winter, dr-owa Kosibowiczowa i p. Szczypiński.

Program uroczystości ustalono następująco:

godz. 10.30 — uroczyste nabożeństwo w kościele parafialnym;

godz. 19.30 zbiórka organizacyj wojskowych i PW w koszarach 23 pal.

godz. 20 — capstrzyk;

godz. 20.30 — przemówienie prez. Izydorczyka na placu 3 Maja;

godz. 20.40 — 20.45 bicie dzwonów i werble oraz zapalenie stosu;

godz. 20.45 — 20.48 — chwila ciszy;

Na zakończenie uroczystości odczytany zostanie rozkaz wojskowy oraz wyjątki z pism Marsz. Piłsudskiego.

KTO WYGRAŁ?

Wczoraj, w drugim dniu ciągnienia 4 klasy 38 Polskiej Państwowej Loterii Klasowej główniejsze wygrane padły na numery następujące:

Po 2.000 zł. na n-ry: 1256 3325 18309 232[illegible] 35085 67168 74688 87149 99539 116520 126094 129616 142291 144706 154568 167793 190966

Po 1.000 zł. na n-ry: 3434 8736 14768 23459

I stała dzienna wygrana 5.000 zł. na nr 6189

Po 10.000 zł. na n-ry: 5180 15066 132846 190868

Po 5.000 zł. na n-ry: 178056 181301

34957 38786 44593 52095 71364 72922 76431 76983 81606 82696 84497 88630 91475 91647 101576 106621 109581 127025 134996 148161 145918 153032 155708 157165 158427 158429 193979

W atmosferze przyjaźni

PAN WOJEWODA DR. W. DZIADOSZ W „ZWIĄZKU PRZYJAŹNI" W SOSNOWCU

Wczoraj w godzinach wieczornych przybył do Domu Społecznego w Sosnowcu w odwiedziny do „Związku Przyjaźni" p. wojewoda kielecki dr. Wł. Dziadosz. Pana wojewodę, w imieniu zebranych około 100 delegatów zespołów, powitał prezes dyr. B. Cholewicki, a następnie przemawiał serdecznie wiceprezes „Związku Przyjaźni" p. Kulawik, który między innymi powiedział:

— Witam Pana Wojewodę nie tylko jako przedstawiciela władzy, ale również jako naszego Przyjaciela.

Następnie przemawiał w bardzo ciepłych i życzliwych słowach p. wojewoda.

P. wojewoda zaznaczył, iż ze szczerym zainteresowaniem obserwuje pracę „Związku Przyjaźni" realizującego zasadę, że człowiek człowiekowi nie wilkiem powinien być, a przyjacielem. Zakończył swe przemówienie p. wojewoda okrzykiem: „niech żyje przyjaźń!"

Zebrani członkowie „Związku przyjaźni" ofiarowali p. wojewodzie z węgla zrobiony szyb górniczy, na którym umieszczono napis: „Naszemu Przyjacielowi — Panu Wojewodzie Dr. Wł Dziadoszowi — Związek Przyjaźni".

Capstrzyk strażacki

W PRZDDZIEŃ ŚWIĘTA

Dzisiaj, jak już donosiliśmy, strażacy obchodzić będą uroczyście dzień swego Patrona św. Floriana.

Wczoraj w przeddzień święta, straże rejonu sosnowieckiego urządziły oryginalny capstrzyk.

Oto ulicami miasta przejechały wozy rekwizytowe i auta ciężarowe ze strażakami, trzymającymi w rękach zapalone pochodnie.

Oryginalna ta impreza wywołała w mieście dużą sensację.

Przejeżdżający ulicami miasta strażacy śpiewali różne pieśni.

Pawilon polski na wystawie paryskiej

gotowy będzie w czerwcu

PARYŻ, 8.5. (tel. wł.) Przygotowania do otwarcia wystawy postępują naprzód. Pawilon polski, obejmujący — 1500 mtr. kw. (koszt 2 miliony fr.) nie będzie niestety wykończony na termin oficjalnego otwarcia wystawy (24 maja) a to z powodu, iż zajęci przy jego budowie polscy robotnicy, jako uczestnicy francuskich związków zawodowych strajkowali razem z Francuzami.

Niemcy, Sowiety i Belgia, które pracowały przy pomocy robotników przywiezionych z kraju, potrafiły swoje pawilony na czas wykończyć.

Poza pawilonem polskim (w którym wystawimy rzeźby wielkich postaci historycznych, turystykę, etnografię, sztukę ludową itp. oraz mapy i wykresy ilustrujące nasz stan gospodarczy), — Polska bierze udział także w zbiorowym Hall des Nations (otwarcie nastąpi w połowie czerwca). Będzie tam wystawiona grafika, architektura, 50 obrazów, prace kartograficzne.

Wyjazd P.Prezydenta RP. DO RUMUNII

Prasa rumuńska zamieszcza wiadomość, że wizyta Prezydenta R. P. Mościckiego w Bukareszcie nastąpi prawdopodobnie dnia 8 czerwca.

„Pierwszy maj"

ZA GRANICĄ

Pierwszy maj był w Moskwie świętem wybitnie militarnym i państwowym, z defiladą armii, czołgów, samolotów, z licznymi mowami, grożącymi sąsiadom.

Oczywiście, gęsto padały wezwania do walki z faszyzmem. Czy to echo warszawskiego obchodu? Nie, raczej obchód 1 maja w Warszawie był posłusznym echem Moskwy...

W Austrii 1 maj jest świętem narodowym, rocznicą uchwalenia konstytucji. W Wiedniu odbyła się wielka defilada 200 członków „Frontu ojczyźnianego". Defiladę, trwającą 5 godzin, przyjął kanclerz Schuschnigg, który świeżo wrócił z Wenecji, jeszcze przepojony atmosferą „faszyzmu". Atmosfera „faszyzmu" cechuje również obchód 1 maja w Niemczech, gdzie „święto pracy" związano ze świętem narodowym, od czasu, gdy socjalizm t. zw. narodowy stał sie panującą religią...

W olbrzymim Londynie obchód 1 maja w Hyde Parku, z udziałem 15 czy 20 tys. manifestantów, minął niedostrzeżony. Publiczność była przejęta meczem piłki nożnej w Wembledey i przygotowaniami koronacyjnymi...

W Paryżu miasto miało wygląd zwykły, pomimo, że rząd p. Bluma uznał 1 maj za „święto urzędowe". Pochody odbyły się tylko w dalej od centrum położonych ulicach koło placów Nation, Bastille i Republique.

Ruch tramwajów, autobusów, taksówek i metra był normalny.

Od rekina do fiołeczka

Przemysł perfumeryjny posługuje się różnorodnymi składnikami, tak organicznymi, jak i przemysłowymi. Wiadomo, że jednym z zasadniczych surowców przy fabrykacji perfum są smołowce, poza tym używa się składników organicznych roślinnych, jak i zwierzęcych, np. piżma. Ostatnio pewien chemik francuski w Marsylii wykrył zawartą w wątrobie rekina substancję, która posiada silny zapach fiołkowy. Substancja ta po przerobieniu na olejek znajduje już zastosowanie w francuskim przemyśle perfumeryjnym, dając płyn o niezwykle trwałym zapachu.

Od rekina do fiołeczka — daleka droga, którą jednak połączyć potrafi zmysł wynalazcy chemika. Odtąd wątroba rekina stanie się artykułem poszukiwanym.

„SWIATOPOGLĄD EMERYTALNY"

Ciekawy temat poruszony został na łamach „Gazety Polskiej", a następnie rozwinięty i uzupełniony przez „Czas".

„Gazeta Polska", w artykule z dnia 6 bm. p.t. „Psychika kapitału" dowodzi, iż przyczyna rozrastania się gospodarki państwowej tkwi w starczych cechach kapitału. Autor dowodzi iż do przełomu wieku XIX i XX, kapitał prywatny miał cechy młodości. Dawniej kapitał by odważny — czytamy — chętnie brał się do lokat ryzykownych, szukał bardziej zysku niż bezpieczeństwa". Szukał i znajdował nowe dziedziny pracy i tereny, przerzucał się z kraju do kraju ,tworzył nowe wartości, podejmywał wielkie dzieła, zmieniał oblicze gospodarcze danych połaci kraju, pomimo ryzyka, które groziło bankructwem, całkowitą utratą kapitału.

A dzisiaj?

Dzisiaj — dowodzi „Gazeta Polska" — „cechy psychiczne kapitału możnaby nazwać starczymi": Kapitał obecnie boi się ryzykanctwa, woli mniejszy zysk, a pewniejszą, bezpieczniejszą lokatę. Stracił wskutek tego na ruchliwości, przestał być „klejem łączącym gospodarstwa światowe". Kapitał „rentier" „hamujący przez zanik swej dawnej ruchliwości międzynarodowy prąd ludzi i towarów" — stworzył podłoże dla tendencji autarhicznych, a w konsekwencji za tym, krajom spóźnionym w rozwoju począł grozić marazm, zanik twórczości materialnej.

Aby ten marazm nie nastąpił na miejsce kapitału prywatnego poczęła się zjawiać „inna siła materialna" w postaci państw.

„Państwa przyjęły na siebie dawną rolę kapitału" — powiada „Gazeta Polska". „Twórczość, wykonywana dawniej przez kapitał, została przezeń porzucona, a że nie mogła zaginąć, podjęły ją państwa!"

Niewątpliwie interesujący temat poruszony przez „Gazetę Polską" — rozwinął „Czas".

„Czas" przyznaje słuszność „Gazecie Polskiej" w zasadniczych liniach. „Niewątpliwie — czytamy — od czasu wielkiej wojny psychika dysponentów międzynarodowego kapitału się zmieniła niewątpliwie szukają oni przede wszystkim lokat pewnych, a dopiero w drugim rzędzie zysku, niewątpliwie spowodowało to z kolei zanik inicjatywy i przedsiębiorczości prywatnej".

Polityka wielu państw te „tendencje starcze" spotęgowała i utrwaliła. Zastanowić się jednak trzeba — zauważa „Czas" — czy owa starcza „rentierowska" psychika jest cechą tylko dysponentów kapitału, czy też jest cechą bardziej powszechną.

I zupełnie słusznie autor stwierdza, iż jest to cechą powszechną, występującą z całą jaskrawością i w innych grupach społecznych, a jest nią wedle określenia Ignacego Matuszewskiego t. zw. „światopogląd emerytalny".

Jakież są cechy tego „światopoglądu emerytalnego?" Przede wszystkim pęd do kariery urzędniczej. Małe pobory — ale pewne, no i wszystkie zabezpieczenia (na wypadek choroby, nie zdolności do pracy, emerytura).

„Czyż to nie jest ta sama cecha, która skłania kapitalistów do szukania lokat mniej zyskownych, pewnych?" — zapytuje „Czas".

Zapewne. Ta sama. Młody człowiek stroni od handlu lub wolnego zawodu bo to wiąże się z ryzykiem. Woli mniej a pewne.

Ten sam „światopogląd emerytalny" zaobserwować można i w innych dziedzinach. Również i w życiu politycznym. Z takiego „światopoglądu" powyrastały dyktatury.

— Niech On za nas myśli i działa, niech On ryzykuje, my chcemy mieć spokój.

To samo dotyczy życia społecznego Jakże chętnie spycha się „odpowiedzialność" i „ryzyko" pracy społecznej na jednostki!

Zagadnienie poruszone przez „Gazetę Polską" i „Czas" jest zagadnieniem bardzo ważnym. Niebezpieczeństwo „światopoglądu emerytalnego", „starczej psychiki" ciąży nad naszym życiem w sposób przemożny ze wszystkimi ujemnymi skutkami, a w pierwszym rzędzie zanikiem twórczej, zdobywczej energii.

Gdy jednak już mówimy o przeobrażeniu cech psychicznych, ujemnie oddziaływujących na gospodarstwo społeczne to trzeba w kilku słowach powiedzieć i o tej, która może jest skutkiem tego wszystkiego co wyżej powiedziane, ale dominuje w życiu codziennym. Oto „światopogląd emer." wyprodukował typ ludzi, którzy zwalczają wszelki przejaw energii w kierunku dorabiania się, w kierunku zamożności. Zapanowała psychoza że skoro ja mało zarabiam, to i on nie powinien dużo zarabiać. Bezsilność i niedołęstwo wynikłe z „światopoglądu emerytalnego" wytworzyło złośliwość i zazdrość wobec tych wszystkich, którzy zdolnościami, energią, ryzykanctwem i rozmachem zdobywają sobie lepsze pozycje, lepsze warunki życia.

I oto jeszcze jedna cecha współczesności w wyniku powojennych przeobrażeń psychicznych. Pozwalamy sobie stwierdzić: w wyniku powojennych „dobrodziejstw społecznych", które opakowawszy w watę ubezpieczeń, zabezpieczeń i emerytur niemal każdego, zabiły w społeczeństwach energię i pęd do samodzielnej, niezależnej egzystencji.

Nie ma obecnie klimatu, w którym mogłaby się rozwijać twórcza, ryzykancka energia, wszystko jedno, czy kapitału, czy jednostki.

STEFAN ARNOLD

Z DNIA

PO WYSTĘPIE P. ZEGADŁOWICZA

W „Wiadomościach Literackich" zabrał ostatnio głos w „kwestii żydowskiej" p. Zegadłowicz, autor „Zmór". P. Zegadłowicz napisał artykuł, w którym pokłony bije przed geniuszem i szlachetnością żydów, starając się dowodzić, iż za zaszczyt powinniśmy sobie uważać obcowanie z żydami.

Wedle p. Zegadłowicza — my, Polacy, wobec żydów — jesteśmy coś w rodzaju durnowatych barbarzyńców, miernotami.

„Warszawski Dziennik Narodowy" pisze o tym „wyczynie" p. Zegadłowicza, nad którym obecnie zachłystuje się cała prasa żydowska:

Żydochwalczy artykuł p. Zegadłowicza obiega dalej prasę żydowską. Znaleźliśmy go w „Naszym Przeglądzie", w „Nowym Dzienniku" i w „Chwili". Na pochwałę polskiej prasy trzeba podnieść, że żaden z polskich dzienników nie zacytował tej niepoczytalnej apoteozy żydostwa i żydowskiej kultury. Nie należałoby jednak puścić płazem p. Zegadłowiczowi choćby jego prowokacyjnego twierdzenia: „Nie ma ojczyzny, gdzie jest krzywda ludzka". Przytem ową krzywdę widzi autor „Zmór" w położeniu obecnym żydów w Polsce...

„Nasz Przegląd" poświęcił wywodom p. Zegadłowicza już dwa artykuły wstępne, widząc w nich tak dawno oczekiwane i tak dotąd rzadkie „głosy sumienia i rozsądku" ze strony pisarzy polskich. Czy jednak p. Zegadłowicza można jeszcze zaliczać do polskich literatów?

Nie Tuchaczewski, lecz adm. Orłow

reprezentantem Sowietów na koronacji

Jak donoszą z Moskwy, na uroczystości koronacyjne został delegowany do Londynu zamiast marszałka Tuchaczewskiego, flagman floty pierwszego stopnia (admirał) Orłow.

Jak kolwiek byłoby rzeczą przedwczesną wyciąganie wniosków z tej nagłej decyzji, to jednak należy stwierdzić, że na decyzję tą wpłynęła niechęć decydującego czynnika sowieckiego w stosunku do **ewentualnego pokazania się Tuchaczewskiego na terenie zagranicznym**

Równocześnie rządzące koła sowieckie przewidywały ewentualne nawiązanie przez Tuchaczewskiego kontaktu z tymi sferami, z którymi kontaktował się osławiony Putna.

SOWIETY i NIEMCY MILCZĄ

na temat czasu pracy w przemyśle węglowym

W Genewie zebrała się onegdaj pod przewodnictwem p. Oersteda (Dania) rada administracyjna Międzynarodowego Biura Pracy. Po przyjęciu budżetu Międzynarodowego Biura Pracy na rok 1938, rada zajęła się sprawą **studiów nad urlopami robotników.**

Na posiedzeniu po południowym obradowano nad zagadnieniem rozszerzenia przyszłej konferencji trójgrupowej, **mającej się zająć warunkami pracy w przemyśle węglowym.**

W dyskusji zabrał głos delegat polski Komarnicki, który poparł sugestię dyrektora Międzynarodowego Biura Pracy, zmierzającą do zajęcia się całokształtem **zagadnień, związanych z przemysłem węglowym, a przede wszystkim stronę ekonomiczną zagadnienia.**

Rozszerzenie ram przyszłej konferencji zapobiega jej przedwczesnemu zwołaniu oraz **jednostronnemu traktowaniu spraw węglowych jedynie z punktu widzenia wprowadzenia w życie 40-godzinnego tygodnia pracy.** Wydaje się to tym bardziej konieczne, iż na posiedzeniu rady administracyjnej zarysowały się zasadniczo negatywne stanowisko państw pozaeuropejskich.

Dalszą trudność stanowi **nieobecność Niemiec oraz zupełnie niewyjaśnione stanowisko Rosji Sowieckiej,** której delegat zjawił się wprawdzie w Genewie po dłuższej nieobecności, ale zasiada na radzie administracyjnej w charakterze tylko obserwatora. Nie umiał on zresztą dać żadnych wyjaśnień co do stanowiska, jakie zajmie Zw. Sowiecki w sprawie międzynarodowego uregulowania warunków pracy w przemyśle węglowym.

Decyzje co do terminu zwołania konferencji zostaną odłożone do następnej sesji rady administracyjnej Międzynarodowego Biura Pracy, która zbierze się dn. 31 bm. bezpośrednio przed konferencją pracy.

—

Zupełnie słusznym jest stanowisko delegata polskiego, który uważa, iż nie można traktować w sposób oderwany czasu pracy w przemyśle węglowym, od ogólnych warunków ekonomicznych. Toć inne są te warunki w poszczególnych krajach.

Interesującym jest zachowanie się Niemiec i Sowietów, a w szczególności tych ostatnich. Przez emisariuszy prowadzą robotę agitacyjną za skróconym czasem pracy, a na konferencjach milczą, w praktyce zaś, u siebie — przedłużają.

Marsz. Smigły-Rydz

POWRACA DO PRACY

P. marszałek Śmigły-Rydz cierpiał, jak wiadomo, na przewlekłe zapalenie migdałków podniebiennych i w dniu 27 kwietnia poddał się operacji wycięcia ich, co wykonał płk. dr Brzóska.

Operacja, zarówno jak leczenie pooperacyjne, miały przebieg całkowicie pomyślny. P. marszałek, po kilkudniowej rekonwalescencji, powraca do swej pracy.

Dość już plotek o „matce obcej"

Szpalty dzienników żydowskich wypełnione są wywodami rasistowskimi, jacy to Polacy są pochodzenia żydowskiego lub posiadają domieszkę krwi żydowskiej. Między innymi ulubionym konikiem rasistowskim żydów jest twierdzenie, iż matka Adama Mickiewicza z pochodzenia była żydówką. Odpowiada na ten rasistowski wywód „Słowo Wileńskie" wartykule p. W. Charkiewicza.

Tak modna dziś teoria rasizmu ma zdecydowanych, niezłomnych, wytrwałych, bezkompromisowych wrogów przede wszystkim wśród żydów, czyli przedstawicieli tego narodu, który od wieków zdecydowanie, niezłomnie, wytrwale i bezkompromisowo wciela tę teorię w życie!..

Paradoks ten przyczynia się do wytwarzania nieraz nawet zabawnych sytuacyj. Niech np. ktoś zacznie w obecności żydów mówić o znaczeniu czystości rasy — z jakimiż spotka się drwinami i protestami! Natomiast niech żydzi zaczną mówić o jakimkolwiek znakomitym „goju" — od razu rozpoczną skrupulatne badanie jego krwi, przeważnie z wynikiem dodatnim, czyli z wnioskiem o żydowskim pochodzeniu...

I to jest nieco zabawne, że żydzi z pogardą mówią o przechrztach i o mieszańcach rasowych, natomiast ze wzruszeniem, rozczuleniem i szczerą sympatią odzywają się o potomkach mechesów! „Nasi"... „Iz naszych"..

Nastroje szerszych warstw żydowskich doskonale odzwierciadla prasa żydowska, a przede wszystkim „Nasz Przegląd", herold rasizmu żydowskiego, wróg nieubłagany rasizmu „made in Germania".

W numerze z dnia 2 maja ten dziennik umieścił ogromny na całą kolumnę artykuł rasistowski pt. „Z matki obcej"...

Z jakiej — „obcej"? Ano — „naszej" żydowskiej! Kto pochodzi z żydów? Rzecz jasna, autor słów o matce obcej!

Znów matka Adama Mickiewicza, poczciwa Barbara z Majewskich, która by się przeżegnała z przerażeniem gdyby ktoś zarzucił jej żydowskie pochodzenie — staje się przedmiotem „uczonych" dociekań nieuków, pisujących sążniste artykuły na tematy „rewelacyjne".

Byle student polonistyki, każdy inteligent polski, choć trochę obeznany z literaturą naukową z zakresu historii literatury, tylko oczy szeroko otworzy, czytając w roku 1937 nieudolnie zestawione sędziwe plotki o żydowskiej krwi w żyłach Mickiewicza. Ale czytelnicy „Naszego Przeglądu" nie są wymagający. Wystarczy im stwierdzenie, że Mickiewicz był — „iz naszych", aby z dumą podkreślić swe z nim rasowe powinowactwo!

Zresztą są i argumenty — „naukowe". Przecież zmarły w roku 1923 profesor Wierzbowski, po stwierdzeniu, że w końcu XVIII wieku istniał wychrzta Józef Jerzy Majewski powiedział, iż „wydaje się bardzo bliskim prawdy, że Barbara Majewska była z potomstwa J. J. Majewskiego"... Jest świadectwo jeszcze pewniejsze, bo przecież „ksiądz Jan Siemiński pisał, że... Branicki twierdził, jakoby... etc"

Argument, ważkie!...

Z trudem można przypuścić, że przemawiający z takim tupetem anonimowy autor, który zna wszystkie oklepane, spleśniałe od starości plotki o żydowskim pochodzeniu Barbary Majewskiej, nie zna wcale nowych prac, ostatecznie rozstrzygających to zagadnienie, nie zna nawet monografii prof. Juliusza Kleinera, który sumiennie zestawił całą literaturę na temat matki Mickiewicza.

Monografia Kleina została wydana w roku 1934 — rasiści z „Naszego Przeglądu" mieli dużo czasu do zaznajomienia się z treścią chociażby tego rozdziału, który porusza sprawę rodziny Adama Mickiewicza.

Otóż prof. J. Kleiner stwierdza, że sprawa Barbary Majewskiej została ostatecznie wyjaśniona dzięki badaniom archiwalnym Euzebiusza Łopacińskiego, który w archiwum wileńskim znalazł niezmiernie cenne dokumenty, dotyczące rodziny Adama.

Prof. Kleiner mówi: „Sprawę rozjaśniły badania archiwalne Euzebiusza Łopacińskiego". Następnie streszcza wyniki tych badań. Barbara z Majewskich Mickiewiczowa była córką Mateusza i Anny z Grzeszków; Mateusz Majewski herbu Stary Koń, był ekonomem w Czembrowie. „Mowy zaś nie ma — słusznie zaznacza Kleiner — by ktoś w tych czasach żyda czy wychrztę wziął na stanowisko ekonoma". Mateusz Majewski był synem Michała, a nikt z tych Majewskich nie miał nic wspólnego z wychrztą Józefem Jerzym Majewskim!

Więc prof. Kleiner stwierdza: „Wynikiem wspomnianych badań jest ustalenie, że ani Barbara Majewska, ani jej rodzice nie byli żydami"...

A jednak „Nasz Przegląd" nie chce się pozbyć słodkich złudzeń!... Przecież Mickiewicz wyraźnie mówił, że opatrznościowy mąż „44" pochodził z matki obcej, a tym mężem — „Przegląd" nie wątpi — miał być nikt inny tylko sam Mickiewicz.

Jakże nie wierzyć Mickiewiczowi, gdy on mówi o sobie i własnej matce?

Metryki, akta sądowe, przechowywane w archiwach — to wszystko furda! Mickiewicz powiedział! Mickiewiczowi nie można nie wierzyć! Nie wolno nie wierzyć!... Przecież jasna to jest rzecz, że Mickiewicz stał na trzech koronach, że miał w sobie krew bohaterską (czyli żydowską!), że matka obca była to — „nasza", mojżeszowa!...

To zabawne branie każdego słowa poety a la lettre, nawet wówczas, gdy tworzy on poetyckie wizje — to zdumiewające traktowanie wspaniałej improwizacji jak gdyby to było wierszowane curriculum vitae — to wreszcie zamykanie uszu na bardziej niż wymowny głos dokumentów archiwalnych i kurczowe trzymanie się plotek, aby przyszczypnąć Mickiewiczowi trochę krwi „wybranej"! — jakże jest charakterystyczne!...

Ach, ci rasiści żydowscy, pragnący, aby cały świat należał do nich, a każdy geniusz był — „iz naszych"!

Czemu jednak oni, traktujący zagadkowe słowa poety o pochodzeniu Męża 44, jako świadectwo pewniejsze od wszelkich metryk, nie zawsze z takim szacunkiem odnoszą się do prawdy, którą głosił poeta?

Ot, chociażby (jeżeli już trzymać się spraw żydowskich) nie mniej od „matki obcej" słynne są słowa poety o tym, że Zosia krzyczała — „jak dziecko od żydów kłóte igiełkami" („Pan Tadeusz" ks. VIII, wiersz 670).

Dlaczego na ten temat „Nasz Przegląd" nie zechce powiedzieć nic ciekawego? Mord rytualny, którego ofiarą m. in. padł w r. 1592 siedmioletni Szymon Kierelis, jak głosi znany nagrobek w kościele Bernadyńskim w Wilnie (czy nie ten nagrobek przyczynił się do wzmianki w „Panu Tadeuszu" o kłóciu igiełkami?) — oto zagadnienie, niezawodnie bliższe „Naszemu Przeglądowi" niż sprawy genealogii i heraldyki polskich rodzin szlacheckich!..

Dość już tych bujd na temat żydowskiego pochodzenia Mickiewicza!

Panowie rasiści mojżeszowego wyznania! Dajcie spokój swym plotkarskim „dociekaniom", pozostawcie Polakom ustalanie rodowodu polskiego poety! Nieuctwo i tupet nie przekreślą znaczenia autentycznych dokumentów!..

W. Charkiewicz

DELEGACJA POLSKA NA UROCZYSTOSCI KORONACYJNE W LONDYNIE

Zdjęcie nasze przedstawia członków oficjalnej delegacji polskiej na uroczystości koronacyjne w Londynie z Prezydentem Rzeczypospolitej Polskiej prof. Ignacym Mościckim w pośrodku, po obiedzie, wydanym na cześć Pana Prezydenta i delegacji przez ambasadora W. Brytanii w Warszawie, Kennarda. Stoją od lewej: kontradmirał Unrug, generał broni Kazimierz Sosnkowski, Pan Prezydent R. P. prof. Ignacy Mościcki, minister spraw zagranicznych Józef Beck, minister pełnomocny Michał Mościcki, dowódca ORP „Burza" komandor Kodrębski.

Sp. prof. Wacław Tokarz

Dnia 3 bm. zmarł w Warszawie wybitny historyk śp. dr Wacław Tokarz. Zmarły był jednym z najwnikliwszych analityków naszej historii wojskowej: dawnej i najnowszej.

Urodził się w 1863 r. Studia wyższe odbywał na Uniwersytecie Jagiellońskim. W r. 1902 obejmuje asystenturę przy katedrze historii na tymże uniwersytecie. Od r. 1905 jest docentem, a następnie profesorem historii U. J. W r. 1919 powołany zostaje na stanowisko szefa Wojskowego Instytutu Naukowo-Wydawniczego. Może kontynuować pracę, którą już poprzednio rozpoczął, będąc powołany za czasów Rady Regencyjnej do dep. wojsk. Założył wówczas dwa pisma: „Bellonę" i „Wiarusa" — oba, świetnie redagowane, wychodzą do dziś.

W r. 1927 opuszcza armię i obejmuje katedrę historii Polski nowożytnej na Uniwersytecie J. P. W r. 1926 zostaje wybrany członkiem korespondentem a następnie członkiem czynnym Polskiej Akademii Umiejętności.

Pozostawił szereg prac, jak „Wojna polsko-rosyjska 1830-31", „Insurekcja warszawska", „Ostatnie lata Hugona Kołłątaja", „Galicja w początkach ery józefińskiej", „Kraków w początkach powstania styczniowego i wyprawa na Miechów", „Armia Królestwa Polskiego", „Marsz Madalińskiego" itd.

Pogrzeb śp. prof. Tokarza, pułkownika W. P. odbył się w ub. piątek w Warszawie przy bardzo licznym udziale publiczności.

W promiennych blaskach uroczej wiosny...

Wspaniałe „korsa kwiatowe" na południu

Z nadejściem wiosny obserwować można w różnych krajach Europy piękne i nadzwyczaj barwne nieraz obchody na cześć budzącej się wiosny. Jednym z najpiękniejszych i najbardziej malowniczych zwyczajów są t. zw. „korsa kwiatowe" czyli rewia pojazdów, artystycznie i pomysłowo udekorowanych kwiatami. Zwyczaj ten pochodzi z południowych okolic Europy i był praktykowany zwykle, jako uwieńczenie wyścigów konnych.

Z Italii przeniósł się zwyczaj kors kwiatowych do wszystkich większych stolic europejskich. Sławne były wyścigi kwiatowe w Paryżu, Nicei, Wiedniu, w Rzymie i Madrycie. Jak najpiękniejszy i jak najbogaciej ustrojony kwiatami wóz, który by miał szanse zdobycia pierwszej nagrody, był niejako punktem ambicji członków arystokracji. Wyścigi kwiatowe przybierały tempo hucznej zabawy i zamieniały w bitwy kwiatowe (batailles des fleurs), podczas których bukiety i kiście kwiatów odgrywały rolę barwnych i wonnych pocisków.

Fantazja artystów malarzy siliła się na jak najoryginalniejsze przystrojenie wozów kwiatami, a piękne uczestniczki bitew kwiatowych grały rolę barwnych i strojnych figurynek, stanowiących istotne ozdoby pojazdu. Niejedna też intryga miłosna zawiązywała się w czasie roznamiętnienia w bitwie kwiatowej.

Bitwy kwiatowe stały się rozrywką tak ulubioną, że na południu stały się jednym z najbardziej atrakcyjnych punktów programu zabaw karnawałowych. Miasta takie, jak Rzym, Nicea, Florencja i inne, będące w porze zimowej i wiosennej celem podróży arystokracji i świata artystycznego, nadawały się najlepiej jako teren rozrywek tego rodzaju. To też korsa kwiatowe stanowiły przegląd najwytworniejszych piękności europejskich.

Jak wiele innych cech wytwornej kultury, przeniósł się i ten zwyczaj za morze, do bogatej Ameryki, a zwłaszcza Południowej, która w pewnych stronach cudownym klimatem przypomina Riwierę francuską i włoską. Sławne są jeszcze dzisiaj z przepychu i niedoścignionej wystawy bitwy kwiatowe we Florydzie, w tej ulubionej przystani milionerów amerykańskich i w uroczym mieście filmowym, Los Angeles.

Także i w Polsce, a zwłaszcza w Krakowie znane były korsa kwiatowe. Po wojnie nie tylko, że znikły one na terenie Polski, ale nawet za granicą zubożała arystokracja skreśliła, a w każdym razie poważnie uszczupliła ten zwyczaj w programie rozrywek.

KULTURA MUZYCZNA ZAGŁĘBIA

MICHAŁ SPISAK

prawdziwie zagłębiowski muzyk i kompozytor

MICHAŁ SPISAK

Rok już minął od czasu, gdy J. A. Maklakiewicz w swym artykule o najmłodszej muzyce polskiej 1) zwrócił uwagę na osobliwą, dobywającą się z Zagłębia twórczość kompozytorską i dając wyraz entuzjazmu dla młodego jej autora, Michała Spisaka, wskazał jednocześnie na wyjątkowe stanowisko jego sztuki, na współczesność i organiczne zespolenie jej z tym co najpiękniejsze w Zagłębiu: z rytmem i tętnem naszej pracy i życia, tj. jedynymi elementami zagłębiowskiego regionalizmu, których emanacja na twórczość artystyczną dostępna jest tylko najbardziej wrażliwym naturom ludzkim.

Jest to więc, w odniesieniu do muzyki, pierwsze u nas poważne podejście regionalistyczne, które, aczkolwiek sporadycznie przejawiające się w twórczości Spisaka, wiążące go jednak najściślej z Zagłębiem, wyrażające nie tylko muzykę w Zagłębiu, ale i par excellence zagłębiowską, winno stać się tu impulsem i motorem zainteresowań całym jego dorobkiem kompozytorskim. Tymczasem jednak, mimo iż sztuka jego zwraca sobą uwagę np. prasy śląskiej 2), lub też staje się przedmiotem

1) Kurjer Poranny, 18 stycznia 1936 r.: Kompozytorskie orlęta.

2) Polska Zachodnia, 19 marca 1937 r.: W poszukiwaniu talentów: Dr Adam Benisz.

zaszczytnych wyróżnień na głośnych niedawno konkursach kompozytorskich, to w samym-że Zagłębiu — nawet w kręgu nielicznych fachowców, pozostaje dotąd na ogół niepostrzeżona czy też pominięta. Rozmyślne więc podkreślenie w twórczości Spisaka cech regionalizmu zagłębiowskiego, tj. wspólnego nam podłoża wzajemnych porozumień, umożliwia przemycić głębsze — czysto muzyczne wartości jego sztuki i wysunąć problemy z nimi związane, aby wiernie uzupełnić obraz dorobku tego muzyka i, w konsekwencji, wywołać rezonans w tak nieprzyjającej dla poczynań artystycznych, niemal oporner dla nich atmosferze Zagłębia.

Biorąc już ilościowo kompozycje Spisaka zauważamy, że autor obdarzony jest szczególną łatwością tworzenia, co potwierdza wielka ich obfitość, szeroka skala rodzajów i form. Pieśni na sopran z fortepianem, pieśni kurpiowskie na alt z tow. kwartetu smyczkowego, pieśni z tow. orkiestry; z utworów kameralnych: wariacje na kwartet smyczkowy, etiuda i fugetta na obój, fagot i fortepian, preludjum i fuga na kwintet smyczkowy, mała suita na 2 fortepiany, flet, trąbkę, tamburyn i triangul; z orkiestrowych: trzy obrazki śląskie, preludja (z których jedno o wspomnianych cechach regionalizmu zagłębiowskiego), suita, tryptyk górski, „Góralczyki" — obrazek muzyczny, koncert skrzypcowy z orkiestrą, małe scherzo symfoniczne, concertino na zespół instr. dętych, celestę, harfę i kontrabasy; opracowania pieśni ludowych na kwartet smyczkowy, chór mieszany: drobne utwory fortepianowe — oto niewątpliwie imponujący dorobek twórczy 23-letniego artysty!

Przewaga ilościowa utworów instrumentalnych, a zwłaszcza orkiestrowych świadczy o predylekcji autora do tego rodzaju muzyki i — w połączeniu z pewnymi środkami wyrazu, np. atonalną harmoniką oraz właściwymi jej melodjami i czynnikami tektonicznymi formotwórczymi — wiąże jego dzieło z bazami współczesnych dążeń w muzyce.

Oczywiście, jeśli idzie o to co podpada pod pojęcie „muzyki współczesnej", „atonalnej" a w odniesieniu do naszych rozważań o jej środki wyrazu — należy podkreślić, iż mają one psychologiczny związek z organizacją twórczą Spisaka: zasymilowały się z nią i w wyniku jej idealnej syntezy, dzieła jego — acz dalekie od wszelkich kompromisów — znamionuje wielki, szczery talent i głęboka kultura muzyczna.

Odnośnie do stylu i techniki kompozytorskiej charakterystyczny jest fakt, iż częsty dość w twórczości tego kompozytora materjał tworzywa muzycznego: pieśń ludowa nie przejawia się — poza opracowaniami pieśni — w formie dosłownej, oryginalnej: autor bowiem znajduje i bierze z folkloru to tylko, co jest mu najbliższe: sublimuje go na własny, indywidualny wyraz twórczy. Wszakże nie omylimy się twierdząc, że najogólniejsza, a zarazem najistotniejsza treść i charakter pieśni ludowej wywarły na niektóre elementy jego muzyki, zwłaszcza na melodykę — pewien wpływ, krystalizując powoli — obok swoistych cech — pierwiastki polskiego stylu muzycznego.

Jasny, prosty, niemal lapidarny sposób wypowiadania się i siła suggestywnego oddziaływania; nawskroś nowatorskie podejście oraz idea czystej, absolutnej muzyki — dopełniają wartości kompozycyj Spisaka, stawiając je w rzędzie pełnowartościowych tworów muzyki współczesnej.

Iliicz Grodzin.

KRONIKA ZAGŁĘBIA

KALENDARZ DNIA

9 Maj

Niedziela

Grzegorza z Nazy b. d. K. Słowiański: Bożydara.

Słońca wsch. 3.52, zach. 19.14

Księżyca wsch. 2.51, z. 18.11

HISTORIA PODAJE:

1434 Jagiełło potwierdza przywileje Krakowa.
1794 Doraźne sądy ludu warszawskiego nad Targowiczanami.
1809 Lublin zajmują wojska Księstwa Warsz.
1842 Zmarł w Paryżu wódz gen. Kniaziewicz.
1936 Po zdobyciu Abisynji Mussolini proklamuje w Rzymie „Cesarstwo Rzymskie".

PRZYSŁOWIA:

„Gdy maj się grzmotem
Odezwie na wschodzie
To sprzyja sianu i zbożu w urodzie".

AFORYZMY:

Silni ludzie mają zwykle wielu nieprzyjaciół, słabi zaś, przyjaciół.

—o0o—

Kina w Sosnowcu grają dziś

ZAGŁĘBIE: „Droga do sławy".
PALACE: „Konfetti".
EDEN: „Czarny Orzeł".

—o0o—

× **UROCZYSTOŚCI 3-cio MAJOWE** Z radością należy podkreślić niezwykle liczny udział harcerstwa w tegorocznych uroczystościach 3-cio majowych. Nie było środowiska, gdzie by przedstawiciel ZHP. nie zasiadał w komitecie organizacyjnym. Potężny wzrost Chorągwi uwydatnił się w całej pełni w liczebnym wystąpieniu harcerskich drużyn w pochodach 3-majowych. W Sosnowcu w dniu święta narodowego odbyło się uroczyste zebranie zwołane przez Koło harcerzy niepodległościowców, na którym zgłoszono uroczysty akces do Obozu Zjednoczenia Narodowego.

× **WYSTAWA RYSUNKÓW I ROBÓT RĘCZNYCH W GIMNAZJUM im. E. PLATER** w Sosnowcu. Dyrekcja gimnazjum zaprasza wszystkich rodziców i sympatyków Zakładu do zwiedzenia wystawy rysunków i robót ręcznych uczenic tutejszego gimnazjum. Wystawa mieści się w auli gimnazjum, zwiedzać ją można dnia 9 bm. od godz. 11 do 14 i od 16 do 19, dnia 10 i 11 bm. od godz. 14 do 19. Wstęp bezpłatny.

Repertuar teatralny

W SOSNOWCU:

Z powodu wyjazdu na gościnne występy — teatr miejski w dniu dzisiejszym nieczynny. Na prowincji teatr miejski gra dziś w Olkuszu komedię pt. „Dar poranka" z gościnnym występem Franciszka Brodniewicza, artysty teatru Narodowego w Warszawie.

W KATOWICACH

Poniedziałek 10 bm. — Ostatni występ baletu F. Parnela godz. 20.

—o0o—

Przed zwołaniem

KOMISJI ROZJEMCZEJ DLA GÓRNICTWA

Jak już donosiliśmy, w najbliższych dniach zwołana zostanie komisja rozjemcza dla górnictwa Zagłębia Dąbrowskiego, która ustali warunki płacy i pracy.

Wczoraj związki zawodowe otrzymały wezwanie o wystawienie swych kandydatów, którzy wejdą w skład komisji.

—o0o—

50-lecie

PRACY ZAWODOWEJ

Złoty jubileusz 50-lecia pracy zawodowej obchodził uroczyście p. Aleksander Kosmala, kierownik ruchu Zakładów Przem. Włók. „C. G. Schön" w Sosnowcu, w czwartek, dn. 6 bm.

Wciągnięty w wir pracy w 14 roku życia Jubilat zdobywa sobie, po latach ciężkich prób, doświadczeń i zmartwień własnym niezmordowanym wysiłkiem, tudzież nie przeciętnymi zdolnościami i umiejętnościami — należny szacunek i co za tym w parze idzie czołowe stanowisko w hierarchii zawodowej.

Piękna uroczystość, jaka odbyła się przy współudziale tysięcznej rzeszy pracowniczej na czele z Dyrekcją Zakładów, była wyrazem uznania dla człowieka pracy.

—o0o—

× **OTWARCIE WYSTAWY** w dniu 10 maja tj. jutro o godz. 9 rano w Pracowni sukien i okryć damskich Anny Szczepańskiej przy ul. Wawel 8-a w Sosnowcu. Wstęp bezpłatny, na wystawie można obejrzeć modele w-g. różnych żurnali zagranicznych, wykonane przy pomocy szablonu — „Patron Express".

NA FALI DNIA

JA MAM KATAR...

Na ulicy 3 Maja w Sosnowcu spotyka się inteligent Polak i inteligent Żyd. Znają się od dawna, nawet są w dobrej komitywie. Polak jowialnie zapytuje:

— No i jak się czują żydki, w obecnej sytuacji..? i co pan myśli?

— Ja panu opowiem pewną historyjkę, to pan będzie wiedział, jak ja myślę i czuję.

Przez las idzie lew. Ma wielką ranę w boku od piki murzyńskiej. Piki czy oszczepu — nie wiem, jak się to nazywa. I ta rana bardzo jątrzy i śmierdzi. Spotyka niedźwiedzia i prosi, aby mu powiedział jak ta rana wygląda. To niedźwiedź powiada, że śmierdzi. Jak to lew usłyszał, bardzo się rozgniewał i pożarł niedźwiedzia.

Lew idzie dalej i spotyka wilka. Zapytuje wilka jak wygląda jego rana. Wilk sobie pomyślał: jak jemu niedźwiedź powiedział że śmierdzi, to on go zeżarł. Więc wilk powiada:

— Ta rana to bardzo ślicznie wygląda i już zaraz będzie dobrze.

Lew się bardzo rozgniewał i powiada:

— Niedźwiedź mi powiedział, że ona śmierdzi, a ty mówisz że nie śmierdzi — to ty kłamiesz.

I lew wilka pożarł.

Spotyka dalej lew lisa. I zadaje mu to samo pytanie: jak wygląda jego rana. — Czy śmierdzi czy goi się?

A lis, który jest bardzo mądry odpowiedział:

— Ja mam katar i ja nic nie czuję.

— Ja i wielu, wielu żydków w Polsce — jesteśmy jak ten lis — zakończył swą rozmowę inteligent żyd z inteligentem Polakiem.

Revera.

Studio sosnowieckie

W DNIU 12 MAJA BR.

Studio sosnowieckie na nadchodzącą środę, jako rocznicę zgonu Marszałka Józefa Piłsudskiego, przygotowało program przystosowany do chwili. Podczas audycji wystąpi chór „Harfa" pod dyrekcją Jana Gołeckiego. Chór odśpiewa pieśni specjalnie przygotowane na ten wieczór, a mianowicie: Koniora — „Legioniści", Maklakiewicza — „Trzy struny", Moniuszki: pieśń wojenną, — „Straż nad Wisłą" i inne.

Po wykonaniu pieśni wygłoszony będzie felieton pt. „Rok 1905 nad Czarną Przemszą w oczach dziecka". Punktem wyjścia dla prelegenta będzie tablica na domu przy ul. Legionów.

Początek audycji wyjątkowo już o godz. 19.25.

—o0o—

× **ZBIÓRKA ULICZNA.** Dziś, tj. dn. 9 bm. zarząd chrześc. Twa dobroczynności w Sosnowcu urządza zbiórkę uliczną na rzecz kolonii letnich dla najbiedniejszych uczenic żeńskiej szkoły gospodarczej. Komitet zbiórki zwraca się z gorącym apelem do społeczeństwa o łaskawe poparcie powyższego celu.

× **ZAPISY DO PAŃST. ŚRED. SZKOŁY ZAWODOWEJ ŻEŃSKIEJ** w Sosnowcu - Sielcu przy ul. Karpackiej 2 rozpoczną się od dnia 15 bm. W roku szkolnym 1937-38 tutejsza szkoła obejmuje działy: krawiecki, bieliźniarski i jednoroczny kurs trykotarsko - modniarski. Nauka na dziale krawieckim i bieliźniarskim trwa 3 lata. O przyjęcie do szkoły na działy trzechletnie mogą ubiegać się kandydatki, które ukończyły 7 oddziałów szkoły powszechnej lub 1 klasę gimnazjum nowego typu. Sekretarjat szkoły wydaje bezpłatnie prospekty, dotyczące warunków przyjęcia, opłat, terminów egzaminów wstępnych i t. p.

DZIEŃ RADOŚCI REZERWISTÓW
Z OKAZJI POŚWIĘCENIA SZTANDARU

W dniu dzisiejszym odbędzie się uroczystość poświęcenia sztandaru Związku rezerwistów. Związek rezerwistów rozrasta się z każdym dniem do rozmiarów potężnej organizacji, jednocząc do wspólnej pracy dla dobra narodu i państwa, z naczelnym hasłem: „gotowości obronnej" dziesiątki tysięcy członków. Na terenie Zagłębia Dąbrowskiego wysuwa się na czoło innych organizacyj, nie ograniczając się do strony formalno - organizacyjnej, ale przejawiając żywotność i aktywność we wszystkich przejawach życia społecznego. Dzisiejsza uroczystość poświęcenia sztandaru będzie ważnym dniem na drodze dalszego rozwoju Związku rezerwistów w Zagłębiu. Poniżej przytaczamy odezwę do Związku rezerwistów komendanta powiatowej Federacji PZOO i ZR kpt. Andrzeja Styki.

Wielki Marszałek Józef Piłsudski mówił: „Sztandar wojskowy winien być świętością najwyższą ,punktem zbornym dla walecznych, symbolem skupienia i wytężenia sił, męstwa i poświęcenia, bodźcem i podnieceniem do największego wysiłku dla żołnierza w boju, gdy mu ramię zemdleje, oczy mgła znurzenia przysłoni i duch osłabły się ugnie".

Koledzy Rezerwiści!

Sztandar Związku Rezerwistów Zagłębia Dąbrowskiego, który zostanie uroczyście poświęcony i wręczony naszemu Związkowi ma być symbolem skupienia i wytężenia sił w naszej Organizacji przez wychowanie obywatelskie swych członków w myśl wskazań Marszałka Józefa Piłsudskiego w kierunku potrzeb Państwa i Jego siły zbrojnej, urabiając z nich typ Polskiego Rezerwisty, świadomego w swej współodpowiedzialności za losy Państwa i oddziałującego na całe społeczeństwo.

Pięcioletnia działalność naszego Związku Rezerwistów na terenie Zagłębia Dąbrowskiego dała nam w pracy piękny i bogaty dorobek nad wychowaniem obywatelskim i doszkoleniu wojskowym.

Związek Rezerwistów posiada własnych świetlic 28, w których odbywają się stale odczyty, pogadanki, kursy, wypożyczanie książek prowadzenie przedszkoli itp. oraz posiada kilka orkiestr, które biorą udział w akademiach, pochodach i ogólnych uroczystościach państwowych i narodowych.

W pracach z zakresu szkolenia i wychowania wojskowego odbywały się liczne kursy, zawody lekkoatletyczne, zawody o państwową oznakę sportową, zawody strzeleckie o OS, koncentrację itp.

Związek Rezerwistów mający się jako przedłużenie ramienia zbrojnego naszej Armii skupia w swych szeregach oficerów, podoficerów i szeregowych rezerwy i pospolitego ruszenia, którzy zadeklarowali się postępować zgodnie z honorem żołnierza i zasadami moralnymi, być zdyscyplinowanymi, szczerze oddanymi w pracy obywatelskiej oraz przeciwstawiać się wszelkimi sposobami działaniom szkodliwym dla Państwa i Armii.

W tej atmosferze koleżeństwa, wśród głębokiego i fanatycznego umiłowania pracy cichej a mozolnej, nie tylko że wytrwaliśmy, ale szeregi nasze stale się zwiększają przez dopływ młodych obywateli rezerwistów, z którymi gdyby kiedyś surmy bojowe nas wezwały staniemy wszyscy w pierwszym szeregu.

Koledzy! Niechaj dzień 9 maja rb. stanie się naprawdę świętem dla Związku Rezerwistów z okazji uzyskania sztandaru, który będzie symbolem zgody i jedności narodowej, pod którym winni się skupić wszyscy rezerwiści Zagłębia do pracy nad podciągnięciem Polski wzwyż.

Czołem Rezerwiści!

ANDRZEJ STYKA,
Komendant Powiatowej Federacji P. Z. O. O. i Z. R.

PROGRAM UROCZYSTOŚCI

Program uroczystości jest następujący:

godz. 8—9: zbiórka oddziałów Związku rezerwistów i innych organizacji przed Ratuszem w Sosnowcu;

godz. 9—9.30: raport i odmarsz do kościoła parafialnego na nabożeństwo;

godz. 9.30—11: msza święta i poświęcenie sztandaru;

godz. 11—12: odmarsz z kościoła przed Ratusz, gdzie nastąpią przemówienia i wręczenie sztandaru;

godz. 12—13: odmarsz sprzed Ratusza na defiladę, która odbędzie się przed płytą Nieznanego Żołnierza;

godz. 13—14: wspólny obiad żołnierski w Domu Społecznym.

GDY KOBIETA MA RACJĘ...

„Czy Ty także prowadzisz rachunki domowe, Kochanie!" pyta widocznie zatrwożony młody małżonek przy śniadaniu i dodaje zakłopotany, widząc zdumione spojrzenie żony: „...wybacz, ale mam wrażenie, że nasze dochody nie wystarczą, jeżeli Ty już od samego rana podajesz tak wykwintne pożywienie. Czy wiesz, ile kosztuje tak wyśmienita kawa?"

„O, o to nie potrzebujesz się zupełnie obawiać, jeszcze z domu od rodziców, pamiętam dobrze, że 1 filiżanka kawy „Enrilo", licząc już z mlekiem i cukrem kosztuje zaledwie 3 grosze". 2090

Wystawa prac uczenic
GIMN. im. H. RZADKIEWICZOWEJ.

W gimnazjum im. H. Rzadkiewiczowej została otwarta wystawa prac uczenic. Wystawa posiada kilka działów prac rysunkowych, robót ręcznych z drzewa, metalu i szkła, oraz dział prac w zakres krawiectwa wchodzących.

Dział rysunkowy wystawy to spuścizna duchowa po śp. Araszkiewiczu, artyście-malarzu, który był nauczycielem rysunków w gimnazjum. W pracach uczenic widać dużo staranności, inicjatywy i samodzielności. Ciekawe są własne kompozycje uczenic. Bogaty jest dział prac przeznaczonych na wystawę urządzaną przez Kuratorium krakowskie w Krakowie.

Wystawy prac uczniowskich są zawsze bardzo ciekawe, bo obramują rozwój i ducha szkoły. Życzyć by należało, by wystawę zwiedziło jak najwięcej zainteresowanych w rozwoju szkół.

Wystawa stoi na wysokim poziomie i organizatorom wystawy należy się uznanie.

Uroczystość poświęcenia sztandaru
Koła gospodyń wiejskich w Łagiszy

W ub. czwartek KGW Łagisza — Glinice obchodziło piękną uroczystość poświęcenia sztandaru organizacyjnego. Już od rana zjeżdżać się zaczęły barwne „półkoszki" dorodnych gospodyń z całego powiatu Będzińskiego, delegacji i przedstawicieli Kółek rolniczych i miejscowych organizacyj. Orkiestra klinkierni „Gródków" pięknymi marszami witała przyjeżdżających. O godz. 10.30 utworzył się bajecznie kolorowy pochód prowadzony sztandarem Koła gospodyń wiejskich z Porąbki. Tuż za pocztami sztandarowymi postępował spowity sztandar, niesiony przez sześć gospodyń miejscowego Koła, w otoczeniu chrzestnych rodziców z p. starościną Boxową jako przewodniczącą powiatowej organizacji KGW na czele. W kościele uroczyste nabożeństwo odprawił ks. prob. R. Ramus, poczym nastąpiło poświęcenie sztandaru, poprzedzone pięknymi życzeniami ks. proboszcza.

Z kolei nastąpił przemarsz do remizy strażackiej, gdzie obecnych gości i organizacje powitała prezeska KGW p. Ir. Zygmuntowa. Wśród podniosłego nastroju przemówił p. starosta Boxa, podkreślając zadanie i cele Kół, rozsianych po całym powiecie i wyrażając życzenie dalszej pomyślnej pracy dla Boga i Ojczyzny. Następnie radca Izby rolniczej w Kielcach p. Zb. Ostrowski w gorących słowach podkreślił znaczenie sztandaru jako spójni i symbolu organizacyjnego, nawołując do wytrwania przy tych hasłach sztandarowych, poczym odbyło się wbijanie gwoździ, zapoczątkowane przez p. starostę Boxę.

Piękna uroczystość pozostawiła na uczestnikach głębokie wrażenie a naprawdę liczny zjazd Kół powiatu dowiódł żywotność i siły tych organizacji.

Rodzicami chrzestnymi byli pp.: starostowa Boxowa — dyr. Czaplicki, inż. Strzałkowska — star. Boxa, dyr. Czaplicka — dyr. Laubitz, dyr. Laubitzowa — inż. Strzałkowski, dr. Rajsowa — pr. Fr. Nawara, pr. Wirowa — dr. Rajs, prez. Nowarowa — czł. wydz. pow. p. Wylężek, prez. Ostrowska — czł. wydz. pow. p. Kowalik, instr. Rysiówna — Zarychta, prez. M. Zygmuntówna — ref. inż. Żmijewski, kier. Raducka — wójt gm. Łagisza Fr. Drozdż.

Konwersja pożyczki ulenowskiej
Z obrad Rady miejskiej w Dąbrowie

W ub. piątek odbyło się pod przewodnictwem p. prezydenta Trzęsimiecha posiedzenie Rady miejskiej w Dąbrowie.

Przed przystąpieniem do obrad postanowiono zdjąć z porządku dziennego dwa punkty, a mianowicie: zrzeczenie się prawa poboru w roku 1937-38 specjalnych dopłat na pokrycie kosztów założenia i utrzymania urządzeń wodociągowo - kanalizacyjnych oraz uchwalenie dodatkowego wynagrodzenia prezydentowi i wiceprezydentowi miasta za pracę w godzinach poza urzędowych.

Bez dłuższej dyskusji Rada uchwaliła statut o poborze samoistnego podatku komunalnego od kopalń węgla w wysokości dotychczasowej t.j. 1 proc.

Dłuższą dyskusję wywołała sprawa uchwalenia statutu o poborze specjalnych opłat drogowych. Suma tego podatku wynosi 25 tys. zł., jednakże trudna jest do ściągnięcia i za ostatnie trzy lata zaległości wynoszą ponad 50 tys. zł. Trudność w ściąganiu podatku polega na tym, że podatnicy odwołują się od wymiaru do województwa, a miasto nie może wcześniej ściągnąć należności nim przyjdzie odpowiedź z Kielc, na co trzeba bardzo długo czekać. Po dyskusji i wyjaśnieniach referenta r. Bema oraz prez. Trzęsimiecha, statut uchwalono.

Następnie r. Bem zreferował sprawę konwersji t. zw. pożyczki ulenowskiej. Kurs pożyczki zostanie przerachowany ze zł. 8.90 na zł. 5.40, oprocentowanie będzie zmniejszone z 8 na 5% oraz spłaty pożyczki zostaną przedłużone do r. 1966. Na tranzakcji tej miasto zyska 615.650 zł. Konwersję pożyczki Rada jednogłośnie uchwaliła, upoważniając jednocześnie do podpisania nowej umowy prez. Trzęsimiecha i ławnika Szarego.

Wczoraj uchwała ta podjęta została przez Radę ponownie.

Po wyczerpaniu porządku obrad r. Sieradzki zgłosił interpelację: w sprawie zwiększenia zatrudnienia bezrobotnych w mieście; w sprawie bezczynności komisji radzieckich i zniesienia bocznicy Pogonowskiego. Wyjaśnień udzielał p. prezydent Trzęsimiech.

M. in. p. prezydent zakomunikował Radzie, że miasto zatrudnia obecnie 485 bezrobotnych, a wkrótce po otrzymaniu rur z kamienia rozpoczęte będą dalsze roboty, w związku z czym znajdzie pracę większa liczba bezrobotnych. Na to, że w b. roku zatrudniono mniejszą liczbę bezrobotnych składają się również mniejsze dotacje niż w ub. roku oraz większe płace robotnicze (zamiast 3 zł. — 3 zł. 50 gr. dziennie). Zamiast przewidzianych początkowo 250 tys. zł. na regulację Przemszy miasto otrzyma tylko 100 tys. zł. Pod koniec p. prezydent oświadczył, że zarząd miejski czyni starania o uzyskanie większych kredytów na zatrudnienie bezrobotnych.

W SOSNOWCU

W piątek odbyło się posiedzenie Rady miejskiej w Sosnowcu, na którym powzięto ponownie uchwałę w sprawie konwersji pożyczki ulenowskiej.

PROGRAM RADIOWY

NIEDZIELNA MUZYKA RADIOWA

Niedzielne programy Polskiego Radia układane są pod znakiem rozrywki i wesołości. Muzyka radiowa w dniu 9 bm. wprowadzi miły nastrój do domów radiosłuchaczy. Przedpołudnie wypełni „poranek" muzyczny o godz. 12.03 transmitowany ze studia radiowego na Targach Poznańskich o programie złożonym z utworów lekkich w różnorodnym wykonaniu. Biorą w nim udział śpiewacy, zespół dwufortepianowy, chór i orkiestra. Niedzielny program przewiduje ponadto koncert kapeli ludowej Dzierżanowskiego z udziałem chóru Zaremby o godz. 14.30. Kilka audycyj muzyki lekkiej i tanecznej z płyt, koncert wileńskiej orkiestry rozrywkowej o godz. 22.15 i „Podwieczorek przy mikrofonie" o godz. 17 do 19 z udziałem świetnych solistów — jest zapowiedzią pogodnej niedzieli radiowej.

W niedzielnym programie znajdą radiosłuchacze również dwa koncerty o charakterze poważniejszym. Będzie to o godz. 19.20 koncert z płyt, obejmujący „Niedokończoną Symfonię" h-moll Schuberta w najnowszym nagraniu w wykonaniu filharmoników wiedeńskich pod dyr. Bruno Waltera. Poza tym o godz. 21.30 Józef Smidowicz wykona przed mikrofonem szereg utworów Skriabina.

NIEDZIELA 9 MAJA

6.00 Sygnał czasu i pieśń poranna. 6.05 Muzyka lekka i taneczna. 8.03 „Gazetka rolnicza". 8.21 „Walka z chwastami łąkowymi" pogadanka. 8.35 Koncert życzeń. 9.00 Transmisja nabożeństwa z kościoła św. Krzyża w Warszawie. Po nabożeństwie koncert popularny (płyty). 11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.05 Poranek muzyczny z Poznania. 14.00 Reportaż z życia. 14.30 Kapela ludowa Feliksa Dzierżanowskiego i chór Alojzego Zaremby. 15.30 Audycja dla wsi. 16.00 Arie operowe (płyty). 16.15 „Pożyteczny wypoczynek" pogadanka. 16.25 Oryginalny teatr wyobraźni: wznowienie słuchowiska pt. „Żona Lota". 17.00 „Podwieczorek przy mikrofonie". 19.00 „Kultura czytania" szkic literacki. 19.15 Recital fortepianowy Al. Brachockiego. 19.50 „Źdźiebko słowa — ko śpiewki" audycja pogodna. 20.20 Wiadomości sportowe. 20.40 Przegląd polityczny. Wesoła audycja ze Lwowa. 21.30 Utwory Aleksandra Skriabina w wyk. Aleksandra Smidowicza. 22.00 Muzyka rozrywkowa i taneczna w wyk. wileńskiej orkiestry P. R.

Przed otwarciem
TARGÓW KATOWICKICH

Praca nad uruchomieniem IX Targów Katowickich rozpoczęła się w całej pełni. Jak się okazuje wzrastające coraz bardziej zainteresowanie Targami oraz ich znaczenie dla ożywienia handlowego, skłoniły zarząd Targów do poczynienia szeregu udogodnień we wszelkich dziedzinach.

Wystawcy jak i zwiedzający Targi, korzystać będą ze wszełkich udogodnień pocztowych, telegraficznych i telefonicznych, zaprowadzona zostanie specjalna obsługa pocztowa, uruchomiony będzie na Targach specjalny dział reklamowy przez megafony, oraz potężny gigantofon, ponadto w porozumieniu z Dyrekcją Polskiego Radia w Katowicach urządzona zostanie Wystawa Radiowa, mająca na celu popularyzację i propagandę radia.

W miarę zbliżania się terminu otwarcia Targów, nie omieszkamy podać do publicznej wiadomości danych szczegółów dotyczących dalszych zamierzeń i przygotowań Targów Katowickich.

—oOo—

Bezrobotni
PRZED STAROSTWEM GRODZKIM.

Wczoraj w południe zebrał się tłum bezrobotnych przed biurem Funduszu Pracy w Sosnowcu, skąd udali się przed starostwo grodzkie.

Delegacja demonstrantów udała się do p. starosty, u którego interweniowała w sprawie przyspieszenia rekrutacji bezrobotnych do robót w Sandomierzu; większego zatrudnienia przy robotach publicznych na miejscu i utrzymania akcji doraźnej.

P. starosta przyrzekł interweniować w sprawie uwzględnienia wysuniętych postulatów u odpowiednich czynników.

Bezrobotni po wysłuchaniu relacji swych delegatów spokojnie rozeszli się.

—xx—

Ujęcie zawodowego
ZŁODZIEJA

Onegdaj w nocy dyżurujący posterunkowy policji natknął się na ul. Grodzieckiej w Czeladzi na jakiegoś osobnika, który na widok posterunkowego począł uciekać. Posterunkowy dogonił jednak uciekającego.

Po wylegitymowaniu okazało się, że osobnikiem owym jest Antoni Piszczyk zawodowy złodziej, któremu zabrano skradzione deski oraz siekierę i sznury co dowodziło, że wybierał się on na „robotę".

Piszczyk został aresztowany i przekazany władzom sądowym.

—oOo—

× **EGZAMINY CZELADNICZE W ŻEŃSKIEJ SZKOLE ZAWODOWEJ.** Dyrekcja państwowej średniej szkoły zawodowej żeńskiej w Sosnowcu przy ul. Karpackiej 2 zawiadamia, że w dn. 3, 4, 5, 7 i 8 czerwca br. odbędą się egzaminy czeladnicze praktyczne i teoretyczne z krawiectwa i bieliźniarstwa w obecności delegata Izby rzemieślniczej z Kielc. (Dział bieliźniarski został obecnie uznany za rzemiosło) Absolwentki tutejszej szkoły z lat ubiegłych mogą przystąpić do składania egzaminów czeladniczych po złożeniu w kancelarii szkolnej przed terminem egzaminów czeladniczych: podania, krótkiego życiorysu, świadectwa ukończenia tutejszej szkoły, opłaty egzaminacyjnej w wysokości 10 zł., 2 niepodklejonych fotografii wym. 37×52 mm. — bez nakrycia głowy na jasnym tle.

× **USIŁOWANIE SAMOBÓJSTWA.** W tych dniach w Sosnowcu w mieszkaniu przy ul. Małachowskiego 18 usiłował pozbawić się życia przez wypicie esencji octowej Swoboda Stanisław lat 26. Powód samobójstwa nieznany.

× **SZKOŁA PRZEMYSŁU ARTYSTYCZNEGO T-wa popierania szkolnictwa zawodowego** w Zagł. Dąbr. w Sosnowcu kończy czwarty rok istnienia, wykazując bardzo szybki rozwój, co świadczy o tym, że placówka taka jest istotnie potrzebna na terenie Zagłębia. W związku z reorganizacją szkolnictwa przemysłowo - artystycznego przez Ministerstwo oświecenia publ. — szkoła w Sosnowcu rozszerza program swój do czterech lat nauki i będzie szkołą typu gimnazjalnego. Program szkoły obejmuje przedmioty ogólnokształcące i zawodowe, dzieli się na wydziały: architektury wnętrz, grafiki, fotografiki, malarstwa dekoracyjnego i rzeźbiarsko ceramiczny. Szkoła mieści się przy ul. 1 Maja 25 (patrz ogłoszenia).

× **SZKOŁA ZDROWIA TOWARZYSTWA HIGIENICZNEGO.** Bezpłatne pogadanki higieniczne odbywają się w każdy wtorek o godz. 18.30 w sali Ligi katolickiej w Sosnowcu, ul. Chemiczna 12. Dnia 11 bm. dr. A. Ingster: „O alkoholiźmie. Wpływ alkoholizmu na potomstwo". Dnia 18 bm. dr. M. Molicki — „Jakie niespodzianki dla ustroju dziecięcego niesie z sobą pora letnia".

× **ZGUBIONE RZECZY.** W sosnowieckim Wydziale Śledczym jest do odebrania obrączka złota, chusteczka i 37 gr. po udowodnieniu prawa własności.

Podwyższenie zasiłków chorobow.
dla członków ubezpieczalni

Zakład ubezpieczeń społecznych podał do wiadomości wszystkich ubezpieczalni społecznych reskrypt Ministerstwa opieki społecznej wyrażający zgodę na wprowadzenie przez ubezpieczalnie społeczne, poczynając od 1 maja 1937 r. dodatkowych świadczeń, a mianowicie podwyższenie zasiłku chorobowego do 60 proc. przeciętnego wynagrodzenia, zasiłku połogowego do 75 proc. przeciętnego wynagrodzenia.

Podwyższenie zasiłku chorobowego powoduje automatycznie podwyższenie zasiłku domowego do 30 proc., a szpitalnego do 12 proc.

Zasiłek chorobowy łącznie z dodatkami dla dzieci został podwyższony na 75 proc.. przeciętnego wynagrodzenia.

Szajka przemytników-żydów z Sosnowca
przemycała jedwab z Niemiec do Polski

Śląska straż graniczna zlikwidowała nową szajkę przemytniczą, która trudniła się przemytem jedwabiu z Niemiec do Polski.

W związku z tym aresztowano Ernesta Krawczyka z Chorzowa, który działał w porozumieniu z szeregiem osób z Sosnowca i innych miast przy pomocy swego brata oraz narzeczonej. Krawczyk miał do dyspozycji wielu t. zw. „tragarzy", t. j. przeważnie bezrobotnych, którzy przenosili towar, nabyty przez niego w Bytomiu, przez zieloną granicę w okolicy Łagiewnik lub Chorzowa, albo też przemycali artykuły te pociągami towarowymi.

Przemyt odwożono taksówkami przeważnie do Sosnowca, gdzie odbierali go dalsi pośrednicy i odbiorcy.

Straż graniczna, po wytropieniu członków szajki Krawczyka, urządziła zasadzkę na powracających z towarem „tragarzy" na zielonej granicy i aresztowała kilku członków szajki, zatrzymując znaczną ilość przemycanego towaru.

Do szajki należeli: Nuta Szydłowski z Katowic, Abram Opatowski, Mordka Opatowski oraz Herszel Josek Guttstein, Mojżesz Kokotek, Abram Paementier, Estera Schwimme, Nuchim Czarnocha, Moszek Szpyra, Lejbuś Szancer, Szmul Silbernig oraz Berek Grajcar ze Sosnowca.

Podejrzanych w tej sprawie jest przeszło 30 osób, które zasiądą na ławie oskarżonych.

Szajka działaał na przestrzeni kilku miesięcy, wyrządzając poważne straty skarbowi państwa.

Zlikwidowanie tej drugiej afery jest poważnym sukcesem straży granicznej na Śląsku.

Tragiczny epilog gry w karty
Z zemsty zabił kolegę sztachetą

Onegdaj wieczorem na wychodzącego z mieszkania 18-letniego Stanisława Bosaka w Czajowicach koło Ojcowa, napadł jego rówieśnik, Józef Wojdała i wyrwaną z płotu sztachetą zadał mu straszny cios w głowę.

Bosak runął nieprzytomny na ziemię i w kilka godzin życie zakończył.

Wojdała został aresztowany i przekazany do dyspozycji władz sądowych.

Zabójstwo wynikło na tle nieporozumień pomiędzy Bosakiem i Wojdałą w czasie gry w karty.

Ś. p. Bosak podczas sprzeczki ubliżył Wojdale, a ten w swej zapalczywości posunął się aż do zbrodni zabójstwa.

Szczepienie ospy
W SOSNOWCU

Powszechne bezpłatne szczepienia ochronne przeciwko ospie zostaną przeprowadzone na terenie m. Sosnowca od dnia 10 do 31 bm. przez lekarzy miejskich.

Dla dzieci szkół powszechnych — szczepienia odbywać się będą w ich szkołach; dla wszystkich innych osób w miejskim ośrodku zdrowia przy ul. Teatralnej 4 codziennie (oprócz niedziel i świąt) od godz. 12 do 2.30 po poł.

Niezależnie od tego odbędzie się szczepienie w następujących punktach: dla dzielnicy Stary Sosnowiec i Milowice w gmachu szkoły nr. 14 przy ul. Żytniej 12, w czwartek, dnia 20 bm. w godzinach od 15 do 17; dla dzielnicy Pogoń w gmachu szkoły nr. 7 przy ul. Żytniej 12, w czwartek, dnia 29 bm. w godz. od 15 do 17; dla dzielnicy Sielec, Konstantynów, Środula w gmachu szkoły nr. 10 przy ul. Stefana Okrzei 54 w piątek dnia 14 bm. w godz. od 15 do 17 dla dzielnicy Modrzejów we wtorek, dn. 11 bm. w kancelarii dzielnicowej przy ul. Dąbrowskiej w godz. od 15 do 17.

Przymusowemu szczepieniu ospy podlegają: wszystkie osoby (dorośli i dzieci) dotychczas nie szczepione: — wszystkie dzieci w 7 roku życia (powtórne szczepienie); wszyscy mieszkańcy miasta nie szczepieni w ogóle oraz ci, którzy nie podlegali powtórnemu szczepieniu ospy w ciągu ostatnich 5 lat z dodatnim wynikiem szczepienia.

Osoby zgłaszające się do szczepiania muszą być czysto umyte i posiadać czystą bieliznę.

Niezależnie od tego w tym samym okresie czasu dokonywane będzie bezpłatne szczepienie ochronne przeciwko błonicy (dyfterii).

—O—

× **WYSTAWA PRAC UCZENIC** żeńskiej szkoły gospodarczej z powodu dużej frekwencji została przedłużona do dziś, do godz. 7 wiecz.

KRONIKA ZAWIERCIA

W „Chemimetalu"

BEZ ZMIAN

Dzisiaj upływa 11 dzień strajku oku pacyjnego w fabryce „Chemimetal" w Zawierciu. Strajkujący, jak wiadomo, domagają się podwyżki płac w wysokości 20 proc. i nie chcą iść na żadne ustępstwa.

Przebieg strajku spokojny.

× BEZROBOTNI PRZED MAGISTRATEM. Wczoraj w godzinach przed południowych zebrało się przed Magistratem w Zawierciu ok. 100 bezrobotnych którzy domagali się zatrudnienia ich przy robotach miejscowych lub też wysłania do robót przy obwałowaniu Wisły. Delegację bezrobotnych przyjął prezydent miasta p. Kowalski, który oświadczył jej, że czynione są starania w województwie i u władz centralnych aby jak największa liczba bezrobotnych z Zawiercia znalazła pracę. Po wysłuchaniu relacji delegatów bezrobotni spokojnie rozeszli się.

× „WIECZÓR POEZJI STAROPOLSKIEJ". W uzupełnieniu sprawozdania z „wieczoru poezji staropolskiej" urządzonego staraniem dyrekcji koedukacyjnej szkoły handlowej Stow. kupców w Zawierciu dodać należy, że młodzież do tej imprezy przygotowała, nie szczędząc trudu i pracy polonistka tej szkoły p. Badowska, za co należą jej się wyrazy uznania.

× POWIATOWY ZJAZD ZWIĄZKU STRZELECKIEGO. W dniu dzisiejszym tj. w niedzielę 9 bm. odbędzie się w Zawierciu powiatowy zjazd delegatów Związku strzeleckiego z całego powiatu Zawierciańskiego.

KRONIKA OLKUSZA

W drugą rocznicę zgonu

ŚP. MARSZAŁKA PIŁSUDSKIEGO

Powiatowy komitet uczczenia pamięci Marszałka Józefa Piłsudskiego ustalił program uroczystości żałobnych w dniu 12 bm. dla Olkusza, jak następuje: o godz. 9 nabożeństwo żałobne w kościele parafialnym z udziałem przedstawicieli władz państw. i samorządowych, kombatantów, PW., szkół i organizacji społecznych, o godz. 19.30 — zbiórka ogólna na pl. Marszałka (Rynek) i pochód na kolonię fabryczną pod pomnik Marszałka.

O godz. 20.45 chwila ciszy, którą poprzedzi bicie dzwonów, kościelnych i syreny fabryczne. U stóp pomnika zapłonie znicz.

Moment zakończenia chwili ciszy oznajmią dźwięki dzwonów kościelnych i odczytanie wyjątków z pism Marszałka Piłsudskiego.

Uroczystość żałobną zakończy orkiestra hymnem i Pierwszą Brygadą.

Powiatowy komitet wszystkich obywateli m. Olkusza do gremialnego udziału w uroczystościach żałobnych.

—oOo—

„ORZEŁ" — W cieniu samotnej sosny.

—oOo—

Strajk okupacyjny

W CEGIELNI

W cegielni Garmulewiczów w Sławkowie wybuchł strajk okupacyjny.

70 robotnic i robotników przebywa w obrębie cegielni, domagając się podwyższenia niskich płac.

Przebieg strajku spokojny.

× ZAWODY MODELI LATAJĄCYCH Olkuski obwód LOPP urządza w dn. 16 bm. drugie eliminacyjne zawody modeli latających w Bukownie na t. zw. Piaskach. W zawodach wezmą udział wszystkie modelarnie z terenu powiatu Olkuskiego.

Złóż ofiarę na „DAR NARODOWY"

Dzisiaj sześć gonitw

na torze wyścigowym w Brynowie

W niedzielę w piątym dniu sezonu wyścigów konnych z totalizatorem w Katowicach na torze w Brynowie rozegranych zostanie sześć gonitw: jedna z przeszkodami o nagrodę 1500 zł. jadą panowie, jedna z płotami oraz cztery płaskie, z tych jedna sprzedażna, po której koń zwycięzca będzie sprzedawany na torze z licytacji. Zgłoszenia koni do gonitw wypadły dobre — po 7 do 13 koni.

Początek gonitw o godz. 15.30 bez względu na pogodę.

Poniżej podajemy wynik mianowań na dzień 9 bm.:

Przeszkody — dystans ok. 3.600 mtr — nagroda 1.500 zł., jadą panowie: Nestor — W. Bobińskiego i J. Turno, p. Wł. Bobiński, Heron — P. Dąbskiego-Nerlicha, p. K. Bylczyński, Fosgen — inż. H. Pomeranckiego, właściciel, Facet — W. Caspary, p. Miklewski.

Płaska — dystans ok. 2.100 mtr — nagroda 400 zł: Babosz — H. Herszlewicza, NN, Kpiarz — St. Frydera, j. Kończal II, Lorenzo — Wł. Hrycyka, NN, Hulanka II — st. „Wieniec" j. Rutkowski, Mandarunette — H. Herszlewicza NN, Foryś—M. Balwińskiego NN, Garłacz — W. Bobińskiego j. Szymański.

Płaska — dystans ok. 1800 mtr — nagroda 800 zł: Kryton — Wł. Hrycyka j. Kurowski, Malwa — Zdz. Ziętka chł. Kleban, Hassan Bej — H. Herszlewicza NN, Hakata — st. „Wieniec" j. Rutkowski, Babosz — H. Herszlewicza chł. Lorenc, Ekran II — M. i J. Karlinger j. Kończal II, Knight — J. Rościszewskiego j. Wachowiak, Klinga — T. Seidla NN.

Płaska sprzedażna — dystans ok. 2.100 mtr. — nagroda 800 zł: Zulus II — Zdz. Ziętka NN, Marine — Ign. hr. Miełżyńskiego j. Konieczny, Jarema IV — st. „Wieniec" j. Rutkowski, Czeremosz — J. Temnickiego NN, Foryś — M. Balwińskiego NN, Forsyte — J. Temnickiego NN, Krzyżak — St. Królickiego chł. Horuk, Gigolo — H. Herszlewicza NN, Leda — S. Zahorskiego j. Szymański, Galimatias — M. i J. Karlinger j. Kończal II, Majdan — J. Rościszewskiego j. Wachowiak, Chojrak — W. Jamnickiej NN, Babosz — H. Herszlewicza NN.

Płaska — dystans ok. 1600 mtr — nagroda 600 zł: Forsyte — J. Temnickiego chł. Horuk, Jarema IV — st. „Wieniec" chł. Paliński, Trzask — St. Frydera j. W. Kończal II, Arkadia — M. i J. Karlinger j. Kończal II, Dzwonnik — St. hr. Korzbok-Łąckiego j. Szymański, Algier — dr J. Schlingmanna ż. Kempa, Miss Palü — Ign. hr. Miełżyńskiego j. Konieczny, Jog — H. Herszlewicza NN, Król Herod — E. Tudzińskiego NN, Depesza — Ign. hr. Miełżyńskiego j. Kowalczyk.

Płoty — dystans ok. 2400 mtr — nagroda 400 zł: Sarmata — Gr. ofic. 7 DAK Wlkp. NN, Eleazar — St. Królickiego j. Bardyguła, Chojrak W. Jamnickiej NN, Prut Zdz. Ziętka p. B. Miklewski, Lorenzo — Wł. Hrycyka j. Kurowski, Hakata — st. „Wieniec" j. Rutkowski, Galahad — W. Bobińskiego i J. Turno j. Wojtkowiak.

Z CAŁEJ POLSKI

NAPAD BANDYTÓW NA DWÓR W BEŁŻCU

Onegdaj wieczorem 5 bandytów, z których jeden ubrany był w mundur policjanta, przybyło do dworu właścicielki dóbr w Bełżcu pod Złoczowem, Marii Jasieńskiej, oświadczając, iż w związku z wizytą pewnego dziennikarza lwowskiego politycznie podejrzanego muszą przeprowadzić rewizję. Po krótkiej rewizji przybysze polecili Jasieńskiej oraz jej bratu Mieczysławowi, pełniącemu funkcje zarządcy dóbr, by razem z nimi pojechali na posterunek. W drodze nieznajomi zatrzymali wóz i oddali do Jasieńskiej 7 strzałów rewolwerowych, kładąc ich trupem na miejscu. Woźnica na odgłos strzałów zbiegł.

Następnie bandyci powrócili do dworu i zabrali kasetkę, w której znajdowało się 4.000 zł., 600 dolarów, drogocenna biżuteria i kosztowny sznur pereł, po czym zbiegli.

Zaalarmowana policja wszczęła natychmiast energiczny pościg, obok Krasnego natknęła się na bandytów. Zbrodniarze poczęli się ostrzeliwać, wobec czego policja odpowiedziała strzałami zabijając jednego z nich.

WYPALIŁA OCZY B. NARZECZONEMU.

Przed Sądem Okręgowym w Warszawie stanęła onegdaj służąca Weronika Łokuciejewska, oskarżona o wypalenie oczu b. narzeczonemu, woźnemu biura filmowego Marianowi Szepczyńskiemu.

Szepczyński utrzymywał z Łokuciejewską bliskie stosunki przez parę lat i obiecywał ożenek. Następnie zerwał z nią i ożenił się z inną. Zdradzona narzeczona chlusnęła mu w twarz kwasem siarczanym, wypalając oczy.

Sąd Okręgowy skazał ją na 4 lata więzienia.

IGNACY DYGAS WALCZY ZE ŚMIERCIĄ.

Znakomity tenor Ignacy Dygas od pięciu już dni walczy ze śmiercią. Niedość starannie wysterylizowana strzykawka, którą artysta robił sobie sam zastrzyki, spowodowała zakażenie organizmu.

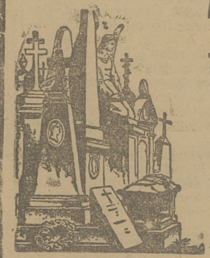
Podobnie jak i w poprzednich wypadkach, p. Dygas leczy się i teraz sam. Zastrzykiwał sobie na przemian „Neurocytynę" i „Gardenal". Przed sześciu dniami wokół miejsca jednego z zastrzyków wystąpił silny obrzęk połączony z zapaleniem. W nocy pojawiła się wysoka temperatura. Zakażenie objęło cały organizm.

Lekarza jednak i tym razem nie wezwano. Artystę leczył studjujący na ostatnim roku medycyny syn jego, p. Stanisław Dygas.

W ciągu dwu dni temperatura nie spadała niżej 40 stopni. P. Dygas był nieprzytomny. Na całym ciele, a przede wszystkim na brzuchu wystąpiły olbrzymie wrzody. Gdy stan chorego zaczął się jeszcze bardziej pogarszać, poproszono o poradę jednego z najwybitniejszych lekarzy warszawskich.

SENSACYJNE ARESZTOWANIE ADWOKATA

We wtorek w godzinach przedpołudniowych został aresztowany na korytarzu samborskiego sądu okr. adwokat i jeden z przewódców miejscowej organizacji PPS. dr. Salomon Scherr. Aresztowanie nastąpiło pod zarzutem działalności antypaństwowej. Wraz z drem Scherrem aresztowano absolwenta filozofii U. J. K. we Lwowie, Markusa Spinnera.

SPORT

O MISTRZOSTWO KLASY A ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO

Dzisiaj odbędą się w Zagłębiu następujące mecze o mistrzostwo klasy A Zagłębia Dąbrowskiego:

Brynica — Hakoach w Będzinie
Zagłębianka — CKS w Czeladzi
Unia — Solvay w Sosnowcu
Płomień — Sarmacja w Milowicach (przed południem).
AKS — Zagłębie w Niwce.

Na plan pierwszy wysuwają się dwa mecze. AKS — Zagłębie i CKS — Zagłębianka. — Ewentualny remis Zagłębia przy jednoczesnym zwycięstwie CKS postawił by obie drużyny na pierwszym miejscu pod względem zdobytych punktów, zaś w razie zwycięstwa Zagłębia umocniłoby jeszcze bardziej swą supremację.

TENISIŚCI KATOWICKIEJ POGONI W SOSNOWCU

Dziś o godz. 9 rano rozpocznie się na kortach Unii w Sosnowcu drużynowy mecz tenisowy o mistrzostwo klasy A Śl. OZLT między katowicką Pogonią i miejscową Unią. Zawody zapowiadają się b. ciekawie, gdyż Pogoń przyjeżdża w najsilniejszym składzie z mistrzem juniorów polskich Kończakiem, Jacnem czykiem i Chojeckim na czele, natomiast Unia przeciwstawi także swój pełny skład.

„Z prawdziwą przyjemnością słucham...

CO MÓWI NAJSŁYNNIEJSZA POLSKA ŚPIEWACZKA OPEROWA EWA BANDROWSKA TURSKA?

„Z prawdziwą przyjemnością słucham koncertów odtwarzanych na odbiorniku Philipsa 695 – są radością i wypoczynkiem gdyż odbiornik Philipsa oddaje muzykę i śpiew z niesłychaną czystością dźwięków i harmonii."

Ewa Bandrowska-Turska

Oświadczenie powyższe otrzymało popularne czasopismo „Muzyka".

PHILIPS Super 695

MEBLE

wykwintne tanio kupisz jedynie w firmie

ŚLĄSKI DOM MEBLI

KATOWICE, 3 Maja 19, tel. 312-77

Filie:

KATOWICE, Marsz. Piłsudskiego 4, Tel. 332-71

CHORZÓW I, Wolności 37, Tel. 415-64

Specjalność: Pokoje stołowe, mieszkalne i gabinety w wielkim wyborze. 1659

Dogodne warunki. — Dostawa bezpłatnie na całe Zagłębie Dąbrowskie.

Masz zamiar przeprowadzić się?

CHCESZ UNIKNĄĆ KŁOPOTÓW ZWIĄZANYCH Z PRZEPROWADZKĄ?

ZAJDŹ DO **„WYGODY"**

Sosnowiec, ul. Piłsudskiego 48.

tel. 62-014

KURZ ULICZNY,

zawierający pył węglowy, działa szkodliwie na garderobę, niszczy ją i plami. Należy więc często i koniecznie odświeżać ją.

PRALNIA CHEMICZNA i FARBIARNIA

„ZNICZ"

Sosnowiec, ul. Piłsudskiego 70 936

Do Komunii Św.

SWIECE BIAŁE, KREMOWE GŁADKIE i UBIERANE (f. POLO-Warszawa)

„SIŁA" SOSNOWIEC Hale Rozwoju, Filia POGOŃ Będzińska, telefon 62 504

HURT 2146 DETAL

ZARZĄD STOWARZYSZENIA KUPCÓW POLSKICH W WARSZAWIE, ODDZIAŁ ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO W SOSNOWCU

uprzejmie zawiadamia pp. Członków, że w poniedziałek, dnia 24 maja o godz. 19.30 w I-szym i o godz. 20 w drugim terminie w sali po Banku Zagłębia, ul. Małachowskiego 9 odbędzie się

Ogólne Roczne Zebranie

z następującym porządkiem obrad:

1. Zagajenie i wybór przewodniczącego, 2. Odczytanie protokułu z poprzedniego Rocznego Zebrania, 3. Sprawozdanie z czynności Zarządu i sprawozdanie kasowe, 4. Odczytanie protokułu Komisji Rewizyjnej, 5. Zatwierdzenie budżetu na rok 1937. — 6. Wnioski Zarządu, 7. Wybory uzupełniające Zarządu i Komisji Rewizyjnej, 8. Wolne wnioski. 2115

OBWIESZCZENIE O LICYTACJI

W myśl § 88 Rozp. Rady Ministrów z dnia 25.6. 1932 r. o postępowaniu egzekucyjnym Władz Skarbowych (Dz. U. R. P. Nr. 62 poz. 580) I Urząd Skarbowy w Sosnowcu podaje do ogólnej wiadomości, że dnia 10 maja 1937 r. o godz. 10-tej rano jako w I-szym terminie, lub dnia 13 maja o godz. 10-tej rano, jako w II-gim terminie w lokalu Kopalni Węgla Kamiennego „Helena" w Niwce, celem uregulowania zaległych należności Wydziału Powiatowego w Będzinie, należnych od Kopalń Węgla „Helena" w Niwce, odbędzie się sprzedaż z licytacji, niżej wymienionych ruchomości:

1) 40 tonn węgla drobnego na rampie zł. 400;
2) 20 tonn węgla grubego na rampie zł. 200;
3) 100 metrów bali sześciennych sosnowych dług. około 3 mtr. zł. 5.000;
4) 50 metrów sześc. desek sosn. dł. 3.5 mtr. — zł. 1.500.

Dnia 13 maja 1937 r. o godz. 10-tej rano jako w pierwszym terminie, lub dnia 19 maja 1937 r. o godz. 11-tej rano, jako w drugim terminie w f-mie J. Świerczyński i S. Adamczyk sp. z o. o. w Sosnowcu przy ul. Wysokiej nr. 46:

1) frezarka do transmisji zł. 230;
2) piła tarczowa zł. 200;
3) bormaszyna do transmisji zł. 200;
4) banzega żelazna zł. 200;
5) tokarnia drzewna zł. 80;
6) przyrząd do ostrzenia zł. 120;
7) heblarka walcowa zł. 1.200;
8) 11 warsztatów stolarskich zł. 540;
9) 2 stoliki i 2 szafy zł. 60;
10) banzega na drzewnym postumencie zł. 300.

Dnia 10 maja 1937 r. o godz. 10-tej rano, jako w I-szym terminie lub 13-go maja o godz. 11-tej rano, jako w II-gim terminie w firmie Józefat Kruszyński w Sosnowcu przy ul. Swobodnej 12:

1) pompa kopalniana - wirnikowa średn. 175 mm. zł. 800;
2) pompa trzechwirnikowa na płycie zł. 120;
3) kształki żelno-wodne 800 kg. zł. 400;
4) Klozety fajansowe 11 szt. zł. 220;
5) klamki mosiężne 44 pary zł. 44;
6) klamki żelazne 244 pary zł. 145;
7) cylinder żeliwny zł. 140;
8) drzwiczki żelazne do pieców 48 szt. zł. 185.

Naczelnik Urzędu
URAMOWSKI

2136

Któż inny potrafi odgadnąć twą przyszłość?

tylko najsłynniejszy Jasnowidz - Grafolog WOMOUTH Mistrz Międzynarodowego Instytutu Wiedzy Tajemnej

znany jako wszechświatowy fenomen dysponujący mocą sugestji i magnetyzmu oraz jasnowidzenia na odległość. Przy pomocy słynnego i jedynego na kuli ziemskiej Medium „TAMAHRY", które posiada nadprzyrodzony dar promieniowania i wysyłania fluidu astralnego. W transie jasnowidzi bez różnicy oddalenia, za pomocą kontaktu pisma i kilka włosów, danej osoby. Odkrywa wszelkie tajemnice życiowe każdego, odgaduje przeszłość, teraźniejszość i przyszłość opracowuje horoskopy i analizy grafologiczne. Daje możność zdobycia miłości pożądanej osoby, rady i wskazówki, [illegible] od wszelkich nałogów. Odnajduje zaginione osoby. Medium „TAMAHRA" jest [illegible] Zestawia w transie szczęśliwe i pewne większej wygranej. Nra losów wskaże [illegible] można nabyć. Napisz natychmiast do mnie, podaj pytania, stan, datę urodzenia [illegible] kilka włosów i 1.— zł znaczki pocz. na koszty przesyłki, a otrzymasz w przeciągu [illegible] dni odemnie dokładne przepowiednie horoskop, który wprawi Cię w podziw [illegible] Medium „TAMAHRA" wybierze dla Ciebie w transie szczęśliwy Nr losu który [illegible] gwarancją będzie wygrany. Otrzymasz odemnie prawdziwy klucz nowego życia który [illegible] się do poprawy Twego bytu materialnego i zadowolenia duchowego. Wiele [illegible] wygranych, to owoc mej pracy, dlatego też każdy zwracający się do mnie dziękuje. [illegible] dziś do mnie na adres: **Jasnowidz WOMOUTH, Kraków, Lubicz 22, m. 2.**

Bezpłatnych horoskopów nie wysyłam.

PIERWSZA DĄBROWSKA FABRYKA WYROBÓW Z KAMIENIA I CEMENTU oraz Pracownia Artyst.-Rzeźbiarska

„WIKTORIA"

dawniej: F. Fochtman.
właścicielka: Wiktoria Urbańczyk
W DĄBROWIE GÓRN.

Biuro: ul. Narutowicza 35. Tel. 68-436.

Fabryka wyrobów betonowych: ul. Narutowicza 66. Pracownia art.-rzeźb.: ul. Królowej Jadwigi 46, róg ul. Narutowicza (vis a vis przystanku tramwajowego). — Wykonywa: POMNIKI i GROBOWCE oraz wszelkie roboty kamieniarskie z kamieni naturalnych lub sztucznych, a także rzeźby artystyczne do kościołów i t. p. Wszelkie roboty betonowe i terrazowe: rury kanalizacyjne, słupy ogrodzeniowe, płyty chodnikowe, schody od 6 zł. za 1 szt., tynkowanie efektowne domów. Pierwszorzędne materjały! Solidne wykonanie! Wygodne warunki płatności! 1315

Najstarsze przedsiębiorstwo w Zagłębiu Dąbrowskim.

CEGIELNIA PAROWA

„DĄBROWIANKA"

Sl. Schönborn i St. Otto

Dąbrowa Górnicza — kol. Staszic

Poleca cegłę maszynową najwyższego gatunku po cenach przystępnych. 2091
tel. 68079 i 68404.

DROBNE OGŁOSZENIA

POSADY i PRACE

Formierzy specjalistów do odlewni stali przyjmie do pracy huta w Zagłębiu Dąbrowskim. — — — Zgłoszenia z podaniem adresu kierować do Administracji pisma pod „formierz". 2100

AGENTÓW chrześcij. do sprzedaży porcelany za gotówkę i na raty wyrobów jednej z najpoważniejszych fabryk porcelany w Polsce poszukuje na Zagłębie Dąbrowskie poważne biuro sprzedaży. Pisemne oferty z podaniem dotychczasowej działalności należy skierować pod „WK 353" do Tow. Reklamy Międzynarodowej, Katowice, Rynek 11. 2101

DO PRACOWNI sukien potrzebne podręczne. Królewska 3 m. 6 (Stary Sosnowiec). 2124

POTRZEBNY zdolny szewc na robotę damską durchnitowanie zaraz. Będzin, Małachowskiego 56. — J. Demberszy. 3145

POTRZEBNA zdolna sklepowa. Sosnowiec, Warszawska 14, J. Koss. 2152

POTRZEBNA panienka do pomocy w restauracji. Dąbrowa Górn., Sobieskiego — Czernicki. 2145

Różne

PIERWSZA chrześcijańska Pracownia Kuśnierska została przeniesiona z Hal Rozwoju na ul. 3-go Maja 9, w podwórzu. 1892

PIERWSZORZĘDNA pracownia sukien, okryć damskich i dziecięcych Władysławy Łobodzińskiej w Sosnowcu — wykonuje wszelkie zamówienia wchodzące w zakres krawiectwa damskiego wg najnowszych żurnali paryskich. Sosnowiec, ul. Kołłątaja 1-b, II p., róg Dęblińskiej. 2061

KUCHARKA pierwszorzędna przyjmuje zamówienia na wesela i przyjęcia. Sosnowiec, ul. Grochowa 1, E. Krasińska. 1923

PRZEDSIEBIORSTWO ROBÓT BLACHARSKO - DEKARSKICH

Adam Hesse

Sosnowiec, Orla 11. — Tel. 61-458. Wykonuje: Krycie dachów blachą wszelkiego rodzaju dachówką, gumolitem białym i czarnym, papą bitumiczną i smołowcową. Konserwacja dachów. Malowanie konstrukcyj żelaznych. Na składzie: wanny, nasiadówki, wanienki dziecinne, kotły na bieliznę, balie blaszane, zmywaki, nasady kominowe wirujące, latarnie powozowe i t. p. wyroby blaszane. Wykonanie estetyczne i punktualne! — Ceny umiarkowane! 2065

B. Felczer

Szpitala św. Łazarza w Warszawie

H. Rudziński przyjmuje w godzinach od 18 — 20. Dąbrowa Górn. [illegible], ul. Kościuszki Nr. 2. 2141

PLANY BUDOWLANE kosztorysy, kierownictwo i nadzory techniczne, budowa wszelkich budynków mieszkalnych i technicznych wykonuje się z dużą praktyką, solidnie, szybko i tanio. Porady bezpłatnie. Godz. 15—20 Sosnowiec, Sielecka 84 m. 3. Telefon 62.870 1925

SIATKI

metalowe, ogrodzeniowe, tkaniny i inne wykonuje

„Taran"

Zakład druciany, Sosnowiec, ul. Będzińska 17. 2185

Zakład pieczątkarski

LUCJAN STYBLIŃSKI, Sosnowiec, 1-go Maja 26 i ul. Małachowskiego 9, telefon 618-82 — wykonuje pieczątki, szyldy emaliowane i t.p. 1576

NIKLOWANIE

wszelkich przedmiotów na miedź. Srebrzenie nakrycia stołowego. — Wykonuje z gwarancją i tanio K. BARAN Sosnowiec, Mościckiego. Tel. 630-72. 1152

Tapczany

otomany nowoczesne, materace, kozetki, fotele klubowe kanadyjskie, siatki, reperacje, odświeżanie mebli ceny niskie. Warunki dogodne

Tomczyk

Sosnowiec, ul. 1-go Maja 14. Telefon 63-105. 2127

Mistrz szklarski ZYGMUNT ZAJDLICZ wykonywa wszelkie roboty w zakres szklarstwa wchodzące z własnego i powierzonego materjału. Chrześcijańska sprzedaż szkła do okien w rożnych wymiarach. Będzin. Modrzejowska 68. 2138

6 FOTOGRAFII do wszelkich legitymacji zł. 1.50, 6 pocztówek od Komunii św. zł. 3.50 Fot. Bracia Altman, Sosnowiec, 3 Maja Nr. 11. 2105

BIURO PISANIA PODAŃ

do władz sądowych i administracyjnych oraz przepisywań na maszynie

E. Lwowskiego

Sosnowiec, Warszawska 6 I-sze piętro, pisze do Sądu Grodzkiego pozwy z weksli, pożyczek, rachunku otwartego, w sprawach eksmisyjnych i innych.

DROBNE OGŁOSZENIA

KUPNO i SPRZEDAŻ

PIASEK
budowlany biały, bez mułku i żwiru okazyjnie tanio do sprzedania Sosnowiec, ul. Dębowa 26. Telefon 615-21. 1887

Znaczna zniżka cen
na sezon letni 100% lepiej, 50% taniej od partaczy oprawia książki i wykonywa wszelkie prace introligatorskie dyplomowany mistrz introligatorski
JAN DUDA, SOSNOWIEC
ulica Deblińska Nr. 7. Segregatory własnego wyrobu poleca po cenach konkurencyjnych. 1810

Wapno
z pieca Hoffmanowskiego w bryłach i lasowane, znane ze swej dobroci, polecają Zakłady Wapienne Józef Pałusiński w Sosnowcu. — Prusa 8. Tel. 62267. 1544

FARBY
lakiery, pokost, pędzle, szczotki, mydła itd. po cenach najniższych poleca: Fr. Pietranek, — Sosnowiec, ul. Mościckiego 15 (vis a vis kościoła). Telefon 630-70

PIANINO
firmy Gebethner i Wolff o ładnym tonie sprzedam nie drogo. Wiadomość: Staszica 42 m. 1 od 10 do 14. 2096

MEBLE
stołowe, gabinety, sypialnie, sztuki pojedyncze gotowe i na zamówienie. Nowoczesne otomany, tapczany przeróbki. Na dogodnych warunkach poleca — Chrześcijańska Wytwórnia
P. TOMCZYK
Sosnowiec, Nowopogońska 19. Tel. 630-56. — Przyjmuje pożyczki i obligacje państw. 1399

DZIAŁKI BUDOWLANE
o przestrzeni około 30 prętów i więcej w Gołonogu kol. Zając Nr. 21 w pobliżu kop. „Flora“. Cena od zł. 9.40 do 18.80 pręt. (m. kw. 50 1 zł.). — Wiadomość: Bank Udziałowy, Dąbrowa Górn. tel. 68.022 2075

Duży wybór
najnowsze wzory bielizny męskiej spodnie tenisowe po cenach niskich poleca.
Z. Prószyński
Sosnowiec, Modrzejowska Nr. 30 (Hale Rozwoju). 1739

WILLA
z ogrodem — żarki — Blok do sprzedania, wydzierżawienie całości lub pojedyncze pokoje. — Wiadomość: „Maos“ Katowice. Poste - restante. 2094

BERNARD
jednoroczny, czystej rasy z rodowodem, tresowany, zaraz do sprzedania. Kopalnia „Kazimierz“ (portiernia) tel. 66. 2062

WAPNO
budowlane w bryłach, pierwszego gatunku — tłuste, o dużej wydajności. Wapienniki „Brynica“ Sosnowiec, ul. 3 Maja 5. tel. 6 26 59

ŚWIECE
do Komunii sklep P. Kołtona Sosnowiec, Modrzejowska 30, Hale Rozwoju. 1970

4 MORGI
pola do sprzedania zaraz. Żarki miasto. Wiadomość Administracja. 2134

KUPIĘ
kocioł parowy o sile ponad 4 atmosfery ciśnienia o większej powierzchni ogrzewalnej z wydajnością około 800 kg. pary na godzinę. Zgłoszenia kierować do Administracji pod „Kocioł“. 2125

ROWERY
na warunkach dogodnych sprzedaje „Meteor“, Sosnowiec, Warszawska 6. 1910

Z POWODU
wyjazdu restauracja do sprzedania. Sosnowiec, Śródmieście, 1-go Maja 14. 2123

KAFLE
białe i kolorowe, płyty piekarskie, cegła szamotowa, wapno gaszone, posadzka, wszelkie przybory do pieców itp. sprzedaje najtaniej — „Pieckafel“ Sosnowiec „Hale Targowe“ w podwórzu, wejście Sienkiewicza 2, — telefon 623-63. 1187

DOM
do sprzedania przy ul Piłsudskiego. Wiadomość: Piłsudskiego 15 m. 10, Tyrała. 2095

PLAC
w Sosnowcu przy ul. Pierackiego sprzedam. Zgłoszenia do Administracji pod „Plac“. 2110

KAFLE
Czesław Chodnikiewicz skład kafli i armatury do pieców. Sosnowiec, Sielecka 4. 2104

Dwa słowa
„Arnold Fibigier“ — a każdy wie, że to polski „Bechstein“ i polski „Blüthner“. Przedstawiciel: Jan Filec, Katowice, ul. 3-go Maja 21. Telefon 320-39; fabryka Kalisz, Szopena 9. Niskie ceny. Dogodne spłaty. 2032

DWA PLACE
31 i 35 prętów 17 i 19 mt. frontu południowego przy ul. Królewskiej w Sosnowcu z planami zatwierdzonymi przez Zarząd Miejski na domy czynszowe (trzy piętra) 2 i 3 pokoje z wygodami (może być dom udziałowy) sprzedam jedną, lub przyjmę spólnika z kapitałem od 25 tysięcy. Informacji udziela gospodarz, Moniuszki 2-a. 2116

MOTOCYKL
w dobrym stanie, na chodzie, sprzedam za 240 zł. ul. Wronia 16. 2121

SYPIALNIA
pierwszorzędna jasna do sprzedania. Sosnowiec, Wielka 25. — J. Wlazłowski. 2131

WYPRZEDAJĘ
flance kwiatowe, warzywne, gieorginie — dalie. Sosnowiec, Małachowskiego. — Ogród przy Ratuszu, Zielezińska. 2120

DO SPRZEDANIA
domek nowy 3 ubikacje przy dawniejszym torze Dęblińskim. Smugi, ulica Gminna Nr. 5, Dąbrowa Górn. 2142

DO KOMUNII ŚW.
łańcuszki, medaliki — srebrne, złote w dużym wyborze najtaniej: Jakubiński, Modrzejowska 39, Sosnowiec. 2107

GABINET
okazyjnie do sprzedania. Wiadomość w Administracji. 1038

LOKALE

3 POKOJE
z kuchnią słoneczne, nowocześnie urządzone w śródmieściu do wynajęcia zaraz. Sosnowiec, 1 Maja 14. 2060

3 POKOJE
kuchnia z wygodami do wynajęcia. Sosnowiec Zakręt 7, — Dozorca wskaże godz. 17—20. 2055

POKÓJ
umeblowany z wygodami do wynajęcia od 1 czerwca. Wiadomość K. Z. 2057

WYPŁACALNY
lokator szuka 3 pokoi z kuchnią od 1 lipca lub 1 sierpnia bez pośrednictwa. Łaskawe oferty ze wskazaniem położenia, ceny do administracji Kuriera Zachodniego okazicielowi kwitu 912. 2099

2 POKOJE
z kuchnią i przedpokojem do wynajęcia. Miła 7 m. 5. 2119

MIESZKANIA
trzy pokojowe dwu pokojowe, pokój z kuchnią — kawalerski z wygodami. Sosnowiec, Prosta 12. 2129

SKLEP
w dobrym punkcie do wynajęcia, oraz pokój umeblowany. Piłsudskiego 64. 2071

POKÓJ
umeblowany z wygodami do wynajęcia. Sosnowiec, ul. Władysława 2, obok Konrada. 2103

DO WYNAJĘCIA
w gmachu PZZPP i H Rz. P. w Sosnowcu, ul. Sienkiewicza Nr. 17-a od zaraz 3 pokoje z kuchnią, z wszelkimi wygodami na II piętrze Wiadomość codziennie na miejscu w godzinach od 18 do 20 lub tel. Nr. 6-13-02. 2111

2 POKOJE
z kuchnią z wygodami do wynajęcia. Sosnowiec, Limanowskiego 11, telef. 62462. 2137

KOMFORTOWE
mieszkania, sklepy w nowym domu do wynajęcia. — Zgłoszenia: Sosnowiec, 3 Maja 31. 1721

LOKAL
restauracyjny, lokal sklepowy, pokój z kuchnią z wygodami do wynajęcia. Wiadomość: Sosnowiec, Piłsudskiego 24, u dozorcy. 2011

3 POKOJE
z kuchnią z wygodami zaraz do wynajęcia. — Wiadomość: Sosnowiec, Bema 4, u dozorcy. 2001

POKÓJ
umeblowany z osobnym wejściem do wynajęcia. Sosnowiec, — Piłsudskiego 64. 2098

DO WYNAJĘCIA
lokale 2 pokojowe ze wszystkimi wygodami Orla 5, telefon Nr. 61-281. 2122

DO WYNAJĘCIA
pokoje kawalerskie z oddzielnym wejściem. Orla 5, telefon Nr. 61-281. 2123

UZDROWISKA

Ciechocinek
pensjonat „Julianówka“ D-rowej A. Sawickiej. Telefon 54. 2093

Czorsztyn Pensjonat „Jasna“
nowocześnie urządzony, ślicznie położony — Dunajec u podnóża góry. Poleca miły pobyt 4 tygodniowy za zł. 90 od 15 maja. Garaż. Wszelkie rozrywki. Zgłoszenia K. Z. Dąbrowa Górnicza „pod Nowy Zarząd“. 2144

MAJĄTEK
Aleksandria I, 3 km. od stacji kol. i poczt. Blachownia, obok Herbów poleca na pobyt letni już od maja pokoje z całodziennym utrzymaniem po 3 zł; dzieci zniżkę. Okolica lesista, zdrowa, pożywienie obfite, obsługa solidna. 1977

Nauka i Wychowanie

KONCESJONOWANE KURSY
pisania na maszynach czynne codziennie. — Wpisy i informacje w Księgarni „Polonia“ Sosnowiec, Hale Rozwoju“. Tel. 6-15-86. 2105

REKLAMA JEST DZWIGNIĄ HANDLU!

SOSNOWIEC — Redakcja: Piłsudskiego nr. 4 Tel. 61084. Skrytka pocztowa 62. Administracja: Piłsudskiego 4. Tel. 61073
Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 11 — 1 i od 6 — 7.
Rękopisów redakcja nie zwraca.

Ogłoszenia: Wiersz milimetrowy jednołamowy: na 1-ej stronie, względnie przed tekstem 60 gr.; w tekście 45 gr.; za tekstem 20 gr. Ogłoszenia drobne 10 — 30 gr. za każdy wyraz. Szerokość szpalt przed tekstem i w tekście 70 mm., za tekstem 35 mm.; w niedziele i święta 25% drożej. Numery dowodowe płatne. Za terminowy druk oraz przestrzeganie miejsca ogłoszeń Admin. nie odpowiada.

SERYJNE DROBNE OGŁOSZENIA. Po 10 wyrazów w każdem kosztują: 30 drobnych ogł. 20 zł. 20 drobnych ogł. 13.00 zł. 10 drobnych ogł. 7.00 zł. 5 drobnych ogł. 4.00 zł. Za każdy wyraz dodatkowy d... po 5 g.

Oddziały „Kurjera Zachodniego“: BĘDZIN, Małachowskiego 7, tel. 7.13.91.—DĄBROWA Krótka 11, tel 680.19—GRODZIEC, Kiosk p. Łacińskiego—KIELCE, Sienkiewicza 43 ŁAZY, Władysław Jaworski. — OLKUSZ, Rynek, kiosk p. Kordaszewskiego. — STRZEMIESZYCE, księgarnia W. Bagińskiej. — ZAWIERCIE, 3-go Maja 29. — ZĄBKOWICE, kiosk p. Krupy. — ŻARKI, Fr. Cacoń. — MYSZKÓW, kiosk St. Jaworskiego. — PILICA, rynek, Jaworski. — CZELADŹ, Wieczorkowa, Staszica 27, KAZIMIERZ — PORĄBKA, ul. Wiejska 13, Leon Mączka.

REDAKTOR NACZ. STEFAN ARNOLD. — — DRUK „KURJERA ZACHODNIEGO“ W. SOSNOWCU, PIŁSUDSKIEGO 4 — REDAKTOR ODP. HENRYK [illegible]